

TYSVÆR KONTROLLUTVAL

MØTEINNKALLING

Dato: tirsdag 14.november 2017
Tid: kl. 18.00
Sted: Tysvær rådhus, kantina, 1. etasje

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS tlf 52 75 73 50 eller
tlf. 95 98 69 79 /sms/ e-post: post@kontrollutvalgene.no

Medlem som må melde forfall eller meiner seg ugild, må gje melding om dette så tidleg som råd er. Varamedlemmer vil bli innkalla særskilt. Saker merka *Ikkje offentleg - jf. off.l.*, blir berre sendt internt. Sakskart vil bli lagt ut på kommunen si nettside www.tysver.kommune.no og på www.kontrollutvalgene.no

Rådmannen er innkalla /invitert for å orientere i sak 25, 28 og 29/17.

Saksliste:

- 24/17 Godkjenning av protokoll frå møtet 05.09.17**
- 25/17 Orientering frå administrasjonen – helse og førebygging**
- 26/17 Forvaltningsrevisjonsrapport «Økonomistyring»**
- 27/17 Rådmannens budsjettframlegg 2018 og økonomiplan 2018-21**
- 28/17 Val av nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt for 2018**
- 29/17 Referat- og orienteringssaker 14.11.17**

Eventuelt

Aksdal, 07.11.17

Arne Gjerde (sign.)
utvalsleiar

Toril Hallsjø (sign.)
dagleg leiar/utvalssekretær

Kopi: Ordførar	(møte- og talerett)
Revisor	(møte- og talerett)
Rådmann	(invitert i sak 25, 28 og 29/17)
Varamedlemmer	(til orientering m/unntak av 1.vara som møter for Linda Å. Bokn)
Presse/publikum	

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	14.11.17	24/17

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTET 05.09.17

Vedlegg: Protokoll fra møtet 05.09.17

Saksorientering:

Utkast til protokoll frå kontrollutvalet sitt møte 05.09.17 følgjer vedlagt. Protokollen og særutskriften er gjennomlest og godkjent av leiar i etterkant av møtet og blei oversendt kommunen slik han ligg føre.

SEKRETARIATET SITT FORSLAG TIL VEDTAK:

Protokoll frå møtet i kontrollutvalet 05.09.17 blir godkjent slik dei ligg føre.

Aksdal, 07.11.17

Toril Hallsjø (sign.)

Dagleg leiar/utvalssekretær

TYSVÆR KONTROLLUTVAL

PROTOKOLL

Tysdag 5. september 2017 blei det halde møte i Tysvær kontrollutval under leiing av utvalsleiar Arne Gjerde.

MØTESTAD:	Tysvær rådhus, kantinen
MØTESTART/-SLUTT:	kl. 18.00 – kl. 20.30
MØTANDE MEDLEMMER:	Arne Gjerde (H), Øyvind Hellerslien (FrP) , Åse Paulsen (A) og Karsten A. Larsen (FrP)
MØTANDE VARAMEDLEM	1. varamedlem Marit Hølland Gjedrem (Sp)
FORFALL:	Linda Ånderå Bokn (V)
FRÅ SEKRETARIATET MØTTE:	Dagleg leiar/utvalssekretær Toril Hallsjø, Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
FRÅ REVISJONEN MØTTE:	Revisor/partner Roald Stakland, KPMG AS, Forvaltn.revisor Bjørg Rabbe Sandven, KPMG, pr. tlf. i sak 23/17, pkt. 33
ANDRE SOM MØTTE:	Kultursjef Ingvar Frøyland i sak 17/17 Teknisk sjef Bjørn Bruaset i sak 23/17, pkt. 27
MERKNADER TIL INNKALLING	Ingen
MERKNADER TIL SAKSLISTE:	Utvalet var samd i at status om forvaltnings- revisjon blei tatt inn i sak 23/17 som pkt. 33 og at teknisk sjef orienterte rett etter sak 17/17.

FØLGJANDE SAKER BLEI HANDSAMA:

SAK 16/17 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTET 30.09.17 OG SÆRUTSKRIFT I SAK 15/17

Sekretariatet si innstilling:

Protokoll frå møtet i kontrollutvalet 30.05.17 og særutskrift i sak 15/17 blir godkjent slik dei ligg føre.

Handsaming i kontrollutvalet 05.09.17:

Utvalsleiar orienterte om handsaminga i sak 15/17. Utvalet hadde ingen merknader.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 05.09.17:

Protokoll frå møtet i kontrollutvalet 30.05.17 og særutskrift i sak 15/17 blir godkjent slik dei ligg føre.

SAK 17/17 ORIENTERING FRÅ ADMINISTRASJONEN – KULTURSJEFEN

Sekretariatet si innstilling:

Tysvær kontrollutval tek kultursjefen si utgreiing om sitt ansvarsområde til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 05.09.17:

Kultursjefen orienterte og viste lysark. Resultatområdet har ca. 30 årsverk, fordelt på 62 tilsette. Det er stor variasjon i yrke og kompetanse. I tillegg til kulturkontoret, leiar han fire seksjonar: biblioteket, Tysværtunet kulturhus, kulturskolen og idrett/grønt/friluft (fire tilsette). Bruttobudsjettet er på 33 mill. kr og inntekter på ca. 9 mill. Innteningskravet kan vere utfordrande då badeinntektene visar igjen om det har vore dårleg eller fint sommarver. Tysværtunet er svært mykje besøkt med ca. 280.000 innom pr. år. Bygget skal feire 25 år neste år. Kinoen med 30.000 besøkande, har hatt stor auke dei siste åra. Kulturskulen har hatt ventelister, men han uttrykte uvisse om ein dalande interesse blant born og unge er ei ny trend. Mange arrangement har utvikla seg gjennom åra som Midtsommarfest, BLEST (litteraturfestival) og Seniorperler.

Av utfordringar peikte han på aukande trong for vedlikehald av bygg og anlegg, vidare utvikling av kulturhusområdet i Aksdal og kinodrift og meir samarbeid med frivillige lag og organisasjonar i framtida.

Utvalet stilte spørsmål om prissetting av arrangement, kulturskulen og bruk av skulene og om nytt ungdomsråd, som kultursjefen svara på.

Utvalsleiar takka for orienteringa og for hans innsats for kommunen gjennom mange år.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 05.09.17:

Tysvær kontrollutval tek kultursjefen si utgreiing om sitt ansvarsområde til orientering.

SAK 18/17 OPPFØLGING AV MERKNADER I REVISJONSRAPPORT – ÅRSREKNESKAP 2016

Sekretariatet si innstilling:

Tysvær kontrollutval tar rådmannen sitt tilsvaer på oppfølging av revisor sine merknader til årsrekneskapen 2016 til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 05.09.17:

Utvalsleiar kom med kommentarar. Nytt delegasjonsreglement er vedtatt, men nye rutinar for investeringar er det ikkje gjort noko med. Revisor kommenterte og han ville gjere undersøkingar korleis andre kommunar etterlever og handterer lovkravet. Utvalsleiar fremma eit tilleggsforslag som han las opp. Utvalet slutta seg til tillegget.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 05.09.17:

Tysvær kontrollutval tar rådmannen sitt tilsvaer på oppfølging av revisor sine merknader til årsrekneskapen 2016 til orientering.

Kontrollutvalet viser til siste avsnitt i rådmannens sitt tilsvar m.o.t. investering og reknar med kommunen sin praksis i forhold til avslutning av investeringsrekneskapen i størst mogleg grad tilpassast til gjeldande lov og rettleiing - slik som revisor tilrår.

SAK 19/17 REVISOR SI EIGENERKLÆRING 2017

Sekretariatet si innstilling:

Tysvær kontrollutval tar den framlagde eigenerklæringa for 2017 frå oppdragsansvarleg revisor Roald Stakland, KPMG AS til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 05.09.17:

Utvalet hadde ingen merknader.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 05.09.17:

Tysvær kontrollutval tar den framlagde eigenerklæringa for 2017 frå oppdragsansvarleg revisor Roald Stakland, KPMG AS til orientering.

SAK 20/17 PLAN FOR REKNESKAPSREVISJONEN 2017

Sekretariatet si innstilling:

Tysvær kontrollutval tar revisor sin presentasjon av plan for rekneskapsrevisjonen for 2017 til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 05.09.17:

Revisor Roald Stakland gjekk igjennom planen, som blei delt ut. Han orienterte om revisjonen sitt arbeid, prosessar og rutinar, om risikovurderingar og dei ulike revisjonsområda. Utvalet hadde ingen merknader.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 05.09.17:

Tysvær kontrollutval tar revisor sin presentasjon av plan for rekneskapsrevisjonen for 2017 til orientering.

SAK 21/17 BUDSJETT 2018 – KONTROLL OG TILSYN - KONTROLLUTVALET SITT FRAMLEGG

Sekretariatet si innstilling:

Samla budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i Tysvær kommune for 2018 vert på i alt **kr 786.000,- eks mva** fordelt på følgjande:

Kontrollutvalet (teneste 1100 funksjon 100/110)	kr	84.000
Kjøp av sekretærtjenester (teneste 1100 art 13750)	kr	192.000
Kjøp av revisjonstjenester (teneste 1100 art 13700)	kr	510.000

Handsaming i kontrollutvalet 05.09.17:

Utvalssekretæren gjorde greie for oppsettet. Utvalet støtta framlegget.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 05.09.17 og innstilling til kommunestyret:

Samla budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i Tysvær kommune for 2018 vert på i alt kr 786.000,- eks mva fordelt på følgjande:

<i>Kontrollutvalet (teneste 1100 funksjon 100/110)</i>	<i>kr</i>	<i>84.000</i>
<i>Kjøp av sekretærtjenester (teneste 1100 art 13750)</i>	<i>kr</i>	<i>192.000</i>
<i>Kjøp av revisjonstjenester (teneste 1100 art 13700)</i>	<i>kr</i>	<i>510.000</i>

SAK 22/17 MØTEPLAN FOR 2018 - KONTROLLUTVALET

Sekretariatet si innstilling:

Tysvær kontrollutval vedtar følgjande møteplan for 2018:

tysdag 27.02, 22.05, 04.09, 06.11 kl. 18.00.

Utvalssekretær kan i samråd med leiar endre møtedato når det er naudsynt.

Handsaming i kontrollutvalet 05.09.17:

Utvalssekretær orienterte om framlegget. Nestleiar varsla forfall 22. mai. Utvalet blei samd i å legge rekneskapsmøtet til måndag 28. mai, då neste års FKT-konferanse er fastsett til 29.-30.05.18.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 05.09.17:

Tysvær kontrollutval vedtar følgjande møteplan for 2018:

tysdag 27.02, måndag 28.05, tysdag 04.09, tysdag 06.11 kl. 18.00.

Utvalssekretær kan i samråd med leiar endre møtedato når det er naudsynt.

SAK 23/17 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 05.09.17

27. Evaluering av investeringsprosjekt
28. Statusrapport pr. september 2017
29. Protokoll fra generalforsamling i Haugaland Kraft AS 12.06.17
30. FKT-konferansen i Tromsø 7. – 8. juni – oppsummering
31. FKT – protokoll frå årsmøtet 07.06.17
32. Haustkonferansen i regi av Forum for kontrollutval i Rogaland - 30.11.17
33. Statusoppdatering – forvaltningsrevisjon - økonomistyring

Handsaming i kontrollutvalet 05.09.17:

27. Evaluering og læring av tidlegare investeringsprosjekt

Teknisk sjef orienterte og delte ut notat der han gjorde greie for bakgrunn for inngått forlik med Norconsult AS etter *feilprosjektering* av nytt vegkryss til skule/barnehage i Straumen. Han peika på to forbetringsspunkt: 1) betre kvalitetskontroll av bestillingar (betre spesifisert og betre rutinar), 2) tettare og meir forpliktande samarbeid med Statens vegvesen.

Norconsult v/ny leiar hadde i vår invitert til evalueringsmøte, men teknisk sjef meinte dei fortsatt viste liten vilje til å innrømme feil frå deira side. Utvalet stilte spørsmål vedk. rammeavtala med Norconsult, som går ut neste år, og om kvalitetsvurdering ved seinare anbod.

Teknisk sjef utdjupa vidare at det er stor skilnad på kompetansekrav for byggeprosjekt (stor variasjon innan ulike fag) og for arealplanlegging. Små kommunar er ofte avhengig av å kjøpe kompetanse om den ikkje finst blant dei tilsette.

Utvalet var nøgd med orienteringa, og rekna med at resultatområde teknisk var meir proaktiv ved kommande prosjekt i tida framover.

30. FKT-konferansen

Utvalsleiar og sekretær gjorde greie for hovudpunkta i foredraga. Dei var veldig nøgd med konferansen. Ein av foredragshaldarane vil også kome til Sandnes på haustkonferansen.

33. Statusoppdatering- forvaltningsrevisjon- økonomistyring

Forvaltningsrevisor Sandven hadde sendt ut e-post om status for arbeidet med neste forvaltningsrevisjonsprosjekt. Dei hadde gjennomført intervju med leiinga og to hovudtillitsvalte. Utvalet ønskte meir informasjon rundt dette. Sekretær ringte revisor opp på høgtalar i møtet og utvalet uttrykte ønskje om at revisor hadde intervju med dei store organisasjonane Fagforbundet og Delta, i tillegg til dei små, som blitt valt ut. Revisor meinte det var mogleg tidsmessig, men då pr. telefon. Ho bad om at utvalet sitt ønskje blei sendt pr. e-post.

Utvalsleiar viste til nøkkeltal frå 2015 innan område administrasjon og styring og ønskte at revisor såg nærare på desse tala. Revisor ville vurdere om innspelet passa inn i rapporten.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 05.09.17:

Kontrollutvalet tar referatsakene 27 - 33 til orientering.

Tysvær kontrollutval ber om at intervju med hovudtillitsvalte vert auka til fire arbeidstakar-organisasjonar, her under Delta og Fagforbundet under arbeidet med forvaltningsrevisjon om økonomistyring.

EVENTUELT

Ingen saker blei meldt.

Neste møte: tysdag **14. november** 2017, kl. 18.00. Av saker: orientering om helse og førebygging og rapport om «Økonomistyring».

Aksdal, 5. september 2017

Arne Gjerde (sign.)
Kontrollutvalsleiar

Toril Hallsjø (sign.)
Utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	14.11.17	25/17
Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

ORIENTERING FRÅ ADMINISTRASJONEN – HELSE OG FØREBYGGING

Bakgrunn:

Kontrollutvalet sette i møtet 09.02.16, sak 3/16 opp ein plan for orientering om resultatområda og stabsfunksjonane i møta framover. Utvalet sette opp følgjande rekkjefølge:

- *omsorgssjef,*
- *personal- og organisasjonssjef,*
- *skulesjef,*
- *helse- og førebyggingssjef,*
- *barnehagesjef,*
- *teknisk sjef,*
- *kultursjef,*
- *plansjef og*
- *økonomisjef.*

Orienteringane er tenkt å gjere kontrollutvalet betre kjend med drifta av kommunen og dei utfordringar administrasjonen står overfor. Planen blei oversendt rådmannen 14.02.16. Det framgikk i brevet at tidspunkta kunne endrast/byttast for dei inviterte.

Dei to fyrste inviterte ønskte å bytte dato, slik at personal- og org.sjef **Kristin Helle** møtte i maimøtet og skulesjef **Eli Krokedal** i september 2016. Det var planlagt at omsorgssjef skulle møte i november, men barnehagesjef **Anne-Lise Myrvoll** møtte i november 2016 og omsorgssjef **Annbjørge Lunde** møtte i februar 2017. I mai møtte teknisk sjef **Bjørn Bruaset** og i september kultursjef **Ingvar Frøyland**. Til dette møtet har sekretær avtalt med helse- og førebyggingssef **Jorid Vea Isdahl** at hun kommer og orienterer.

Det er rådmannen som vel om han også møter eller om Isdahl møter som representant for rådmannen. I neste møte er det plansjef Linda Christine Olsen sin tur til å orientere.

Utvalet blei samd i at orienteringa skulle vere på ca. 20 minutt og deretter spørsmål. Utvalet kunne komme med innspel på emne og spørsmål via sekretariatet seinast ei veke før møtet, men helst så tidleg som mogeleg, slik at dei inviterte skal kunne førebu seg.

Resultatområde **helse og førebygging** har ansvar for følgjande tenester:

- Barnevernstenesta
- PP-tenesta
- Helsestasjon og skulehelsetenesta
- Psykisk helseteneste
- Fysio- og ergoterapiavdelinga
- Friskliv Tysvær
- Butiltak og avlastningstenester for funksjonshemma
- Dagaktivitet: Sysselsettingstiltak/aktivitet/arbeidstrening
- NAV kommunale tenester
- Flyktningkoordinator
- SLT-koordinator
- Omsorgsløn/støttekontakt
- Koordinatorande eining for habilitering og rehabilitering
- Kommunelege, miljøretta helsevern, smittevern 113
- Folkehelsekoordinator
- Legevakt
- Fastlegeverksemd

Resultatområdet har 201 årsverk og 266 tilsette. Gjennomsnittleg stillingsstørrelse er 73,3 % Brutto driftskostnader i budsjett 2018 er 198,3 mill. kroner, som utgjer 22,5 % av kommunen sine samla brutto driftskostnader (henta frå rådmannens budsjettframlegg 2018).

Sekretariatet ser gjerne at det vert orientert om sterke og svake sider ved kommunen og kva utfordringar Tysvær kommune står foran, herunder seie litt om følgjande punkter:

Generelt om resultateininga:

- plassering i organisasjon
- tjenestetilbod
- personale: tal på tilsette, kompetanse, sjukefråver
- økonomi

Tanker om framtida:

- tenestebehov/tilbod – utfordringar/endingar
- kompetansebehov
- evaluering/utvikling

Kontroll og tilsyn:

- tidlegare forvaltningsrevisjonar og tilsyn
- I så fall, kva har desse ført til?

SEKRETARIATET SITT FORSLAG TIL VEDTAK:

Tysvær kontrollutval tek helse-og førebyggingssjefen si utgreiing om sitt ansvarsområde til orientering.

Aksdal, 07.11.17

Toril Hallsjø (sign.)

Dagleg leiar/utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	14.11.17	26/17
Kommunestyret	12.12.17	

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT – «ØKONOMISTYRING»

Vedlegg: 1. Rapport – forvaltningsrevisjon – Økonomistyring - Tysvær kommune – utarbeida av KPMG AS, november 2017 (**eige hefte**) **2.** Uttale frå rådmannen 21.10.17

Bakgrunn

I møtet 07.02.17, sak 7/17 bad kontrollutvalet KPMG om å legge fram utkast til prosjektmandat på eit forvaltningsprosjekt om innan temaet økonomistyring til neste møtet i mai. Temaet var og er prosjekt nr 2 blant dei prioriterte tema i Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020, som blei vedteken av kommunestyret 21.06.16, sak 40/16.

I møtet 30.05.17, sak 13/17 ba kontrollutvalet revisjonen om å legge fram et nytt utkast til prosjektmandat på forvaltningsprosjektet om økonomistyring så snart som mogeleg. Revidert plan blei oversendt sekretariatet dagen etter.

Kontrollutvalet godkjente prosjektplanen 06.06.17 etter at nytt saksframlegg i sak 15/17 var sendt pr epost 01.06.17 gjennom skriftleg sakshandsaming. Ramma blei sett til 200 timar og rapport skulle vere klår til november.

Utvalet vurderte problemstillingene som betre formulert enn dei fyrste og meir i samsvar det utvalet ønskjer å sette lys på. Vidare meinte utvalet at tilnærming, dvs. metoden var betre og meir utfyllande omtalt.

Revisor gjorder merksam på at for problemstillingane i pkt 2 ville det bli primært fokusert på tenesteområdene Aktivitet/omsorg og Helse/førebygging.

Når det gjaldt samanlikning med andre kommuner ønskte utvalet at det blir gjort samanlikning med kommunar i Tysvær sin nærleik (Vindafjord, Bømlo, Kvinnherad) då desse kommunane har kommunestyret sjølv vedtatt skal nyttast ved samanlikningar.

Mandat

Føremålet med prosjektet har vore å undersøke kva for prosessar og rutinar Tysvær kommune har for å identifisere, handsame og gjere tiltak for å rigge sin økonomi når økonomiske føresetnadar som inntektsgrunnlaget vert endra.

Forvaltningsrevisjon har eit forbetningsperspektiv, og skal identifisere eventuelle forbetningsområde og føreslå tiltak for forbetring.

Problemstillingar

Forvaltningsrevisjonen har hatt fylgjande problemstillingar:

- 1. I kva grad har Tysvær kommune identifisert og analysert risiko for framtidige inntektsendringar og vurdert risikoreduserande tiltak?*
 - a. Er risikoanalysane tilfredsstillande gjennomført?*
 - b. Er vurdert sannsyn og konsekvens for framtidige inntektsendringar realistisk?*
 - c. Er avgjerslegrunnlaget for framtidige inntektsendringar tilfredsstillande?*
- 2. Korleis arbeider Tysvær kommune med innsparingsvedtaket?*
 - a. Kva er konsekvensane av dei innsparingane som er gjort hittil?*
 - b. Er det etablert relevante tiltak for å gjennomføre uteståande innsparingar?*
 - c. Kva er moglege konsekvensar av dei innsparingane som er planlagt?*
- 3. Korleis vert økonomien påverka av kommunen si organisering av tenester og tilsette?*
 - a. Kva vurderingar har kommunen gjort av samanhengen mellom organisering og økonomi?*
 - b. Samanlikna med andre kommunar, på kva område avvik Tysvær kommune negativt i høve kostnadseffektiv drift?*
 - i. Korleis skil Tysvær kommune si organisering seg frå andre kommunar med meir kostnadseffektiv drift?*

Rapporten

KPMG har med dette som utgangspunkt gjennomført prosjektet. Rapport blei oversendt sekretariatet 02.11.17. Rapporten følgjer saka som vedlegg og som eige hefte. I sakskartet vil revisor sitt samandrag følgje saka som vedlegg 1. Rådmannen sin høyringsuttale, frå rådmannen kalla rådmannen sitt tilsva, dagsett 21.10.17, er tatt inn i rapporten under kapittel 4. Rådmannen er her delvis samd med revisjonens sine vurderingar og tilrådingar. På grunn av den er lagt inn i rapporten med så lita skrift, har sekretariatet valt å ta uttalen inn i saka som vedlegg 2.

Rapporten inneheld innleiingsvis eit samandrag av revisor sine funn med konklusjonar og tilrådingar. Føremål, problemstillingar, revisjonskriteria og metode vert presentert i kapittel 1.

Det er gjennomført mange intervjuar, her under med økonomisjefen, to resultatområdeleiarar, seksjonsleiarar, avdelingsleiarar, ordførar og dei hovudtillitsvalte. Utvalet bad i møtet 05.09.17, sak 23/17 spesielt om at intervju med hovudtillitsvalte vert auka frå to til fire arbeidstakar-organisasjonar, her under med Delta og Fagforbundet.

I kapittel 2 vert **fakta og vurderingar** presentert i tre temabaseret delkapittel. Tilrådingane kjem fram i kapittel 3. Uttale frå rådmannen v/økonomisjefen kjem som kapittel 4. Dokumentliste følgjer som vedlegg 2 i rapporten og som vedlegg 1 revisjonskriterium.

I rapporten blir det sette nærare på Tysvær kommunes ressursbruk innan helse og omsorg, grunnskuleopplæring, barnehage og administrasjon og styring. Utgiftene blir samanlikna KOSTRA gruppe 12 og landsgjennomsnitt. Det er også valt ut enkelte indikatorar innanfor pleie og omsorg for å synleggjere kva som kan vere kostnadsdrivande for kommunen. I tillegg har revisjonen samanlikna Tysvær med Lindås kommune. De meiner den er en relevant samanlikningskommune basert på innbyggjartal, kommunens areal og forventa folkevekst. Dei har vidare inkludert nabokommunane Vindafjord, Kvinnherad og Bømlo.

Revisor har kome med følgjande vurderingar:

Revisjonen vil tilrå at kommunen etablerer større grad av systematikk i gjennomføringa av innsparingsvedtaket:

- ✓ *Større grad av systematikk i å identifisere, følge opp og evaluere innsparings- og omstillingstiltak.*
- ✓ *I større grad gjennomføre årsaksanalyser som forklarar kva som er kostnadsdrivande for deira tenester.*
- ✓ *I større grad gjere konsekvensanalyser ved val av tiltak.*
- ✓ *Syta for at dei valde tiltaka vert evaluert i høve til effekt.*

Konklusjon:

Revisjonen meiner at forvaltningsrevisjonen viser at kommunen har forbedringspotensiale, men dei avdekkjer ingen store manglar og område som det bør gjerast umiddelbart noko med.

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalet ber kommunestyret gjere vedtak om å følgja revisor sine tilrådingar.

Ein forvaltningsrevisjonsrapport skal systematisk bli fylgd opp for å sikre at forvaltninga set i verk tiltak for å rette opp påviste avvik/manglar og kontrollutvalet må sørgje for at kommunestyret sine vedtekne merknader til rapporten vert følgd. Det vert tilrådd at slik oppfølging skjer frå innan 12 månader etter at rapporten er vedteken av kommunestyret.

Det er kommunestyret som fattar endeleg vedtak i saka. Forskrift om kontrollutval slår fast at kontrollutvalet innstiller direkte til kommunestyret i saker angåande forvaltningsrevisjon.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK OG INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

1. *Tysvær kommunestyre har merka seg det som kjem fram i KPMG sin rapport «økonomistyring» og tek denne til orientering.*
2. *Rapporten vert oversendt til rådmannen for vidare oppfølging av rapporten sine tilrådingar.*
3. *Rådmannen gjer tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalet om oppfølging av rapporten innan 12 månader etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak.*

Aksdal/09.11.17
Toril Halsjø
Dagleg leiar/utvalssekretær

Samandrag

VEDLEGG 1
Eige hefte
Her:
Frå rapport
Økonomistyring
SAK 26/17

Formålet med forvaltningsrevisjonen er å vurdere korleis Tysvær kommune arbeider med å identifisere, handsame og gjere tiltak for å rigge sin økonomi når økonomiske føresetnader som inntektsgrunnlaget vert endra. Forvaltningsrevisjonen vil også vurdere korleis Tysvær kommune si organisering påverkar kommunen sin økonomi, samanlikna med andre kommunar.

I kva grad har Tysvær kommune identifisert og analysert risiko for framtidige inntektsendringar og vurdert risikoreduserande tiltak?

Tysvær kommune har identifisert og analysert risiko for framtidige inntektsendringar. Samstundes er det vår vurdering at det kunne ha vore ei sterkare kopling mellom risiko for endring i inntektsgrunnlag, konsekvensar av endring i inntektsgrunnlaget og dei risikoreduserande tiltaka i dei analysane kommunen har gjort.

Korleis arbeider Tysvær kommune med innsparringsvedtaket?

Tysvær kommune har etablert ein innsparringsplan for alle resultatområda i kommunen. Som det går fram av rapporten, har kommunen hatt monaleg innsparring i tråd med innsparringsvedtaket. Samstundes er det vår generelle vurdering at effekten av innsparringane, på noko lengre sikt, er usikre.

Det er på tidspunkt for revisjon noko variasjon mellom resultatområda i høve til kor langt dei er kome i gjennomføringa av innsparringane. Vi vurdere at det ville vore hensiktsmessig for kommunen å arbeide meir systematisk med innsparringsvedtaket. I dette ligg større grad av systematikk i å identifisere, følgje opp og evaluere innsparrings – og omstillingstiltak. Kommunen bør og i større grad gjennomføre årsaksanalyser knytt til kva som er kostnadsdrivande for deira tenester. Vidare meiner vi at Tysvær kommune i større grad bør gjere konsekvensanalyser ved val av tiltak, og at dei konkrete tiltak vert følgt opp.

Innanfor resultatområda helse og førebygging og aktivitet og omsorg har det vore gjennomført omorganiseringar, og det er planlagt ytterlegare endringar. I høve uteståande innsparringar er det etablert ei større endring i organisering av tenestene innanfor helse og førebygging. Både tillitsvalte og leiarar meiner innsparringskravet er realistisk, men at det kan ta lengre tid å gjennomføre enn innsparringsplanen legg opp til. Innanfor aktivitet og omsorg er dei planlagde tiltaka, på tidspunkt for revisjon, i mindre grad konkretisert.

Korleis vert økonomien påverka av kommunen si organisering av tenester og tilsette?

Organisering har ikkje vore eit eksplisitt tema i dei analysane kommunen har gjort på ressursbruken innanfor enkelte tenesteområde. Etter vår vurdering kunne ressursbruksanalysane som kommunen gjennomfører ha vore noko meir utdjupande når det gjeld å forklare kva som er kostnadsdrivande innanfor dei ulike tenestane.

KOSTRA analyser viser at Tysvær kommune har ein lite kostnadseffektiv drift innanfor institusjon, samanlikna med både landet, kommunens KOSTRA gruppe og nabokommunar. Slik vi ser det skuldast dette låg beleggsprosent på senger, fleire tilsette per brukar, høg del fagutdanna og lønnsnivå.

KPMG
v/Björg Sandven

RÅDMANNEN SITT TILSVAR RAPPORT ØKONOMISTYRING

Punkt 1:

I kva grad har Tysvær kommune identifisert og analysert risiko for framtidige inntektsendringar og vurdert risikoreduserande tiltak?

Rådmannen sitt tilsva:

Rapporten klargjer at kommunen har identifisert og analysert risiko for framtidige inntektsendringar. Når rapporten seier at det kunne vore ei sterkare kopling mellom risiko for endring, og risikoreduserande tiltak som er sett i gong, er rådmannen noko usamd i dette.

Vi har ut frå den kunnskapen vi har fått om mulege endringar i lovverk, m.a. for eigedomsskatt på verk og bruk, vore svært tydelege i fleire økonomiplanar på at vi inntektsmessig over noko tid vil bli ein «normalkommune», og at vi difor må nytte vesentleg mindre eigedomsskatt i drifta. Dette er eit viktig utgangspunkt for den spareplanen som er iverksett frå 2012.

Med omsyn til mulege inntektstap ved klagesaker på siste omtaksering, blir det sett av betydelege midlar på eige fond for å møte evt. tilbakebetalingar (20 – 25 mill. kroner årleg i framlegg til ny økonomiplan). Nye og oppdaterte risikovurderingar blir gjort i ny økonomiplan, der konsekvensar for Tysvær kommune av regjeringa sitt framlegg til endringar i eigedomsskattelovgjevinga blir kvantifisert, så langt det er grunnlag for på noverande tidspunkt.

Punkt 2:

Korleis arbeider Tysvær kommune med innsparingsvedtaket?

Rådmannen sitt tilsva:

Rapporten klargjer at det har vore monaleg innsparing i tråd med innsparingsvedtaket, og at planen med innsparing på 57,7 mill. kroner kan nåast, sjølv om innsparingstiltak er utsett noko i tid primært inn mot omsorgstenestene. Dette må reknast som det aller viktigaste.

Rapporten etterlyser meir systematikk rundt arbeidet med innsparingsvedtaket. Rådmannen seier seg samd i at det kunne vore eit endå tydelegare fokus på kva som er kostnadsdrivarane.

Ved igangsetting av spareplanen var hovudfokuset på nivået på avvik mellom Tysvær og andre, og ikkje på spesifikke årsaker til avviket. Det er imidlertid sett eit sterkt fokus på strukturelle årsaker til høgt ressursforbruk i oppfølgjande plangjennomgangar; i strukturgjennomgangen av kommunen sine tenester for funksjonshemma, innan psykisk helse der det er gjort viktige endringar og i utvikling av større og meir driftseffektive barnehagar.

På skuleområdet gjekk ein rett på reduksjon på stillingar, og gjennom det fått eit kostnadsnivå som no nærmar seg landsgjennomsnitt. Det er også gjort konkrete strukturvurderingar i

plangjennomgangen av kommunen sine tenester for barn og unge. Desse er følgt opp i ungdomsskuleutgreiinga, og vil bli konkretisert i det skulebruksplanarbeidet som startar i 2018.

Innan omsorgsområdet har det vore fokus på omorganisering, og tilrettelegging for meir heimebasert omsorg. I 2018 blir det starta opp eit arbeid med å utvikle ei meir differensiert og heilskapleg omsorgstrapp som kan ta opp i seg raskt aukande demografiutfordringar i åra som kjem. Eit viktig fokus i dette arbeidet vil vere å identifisere kva som er viktige kostnadsdrivarar og korleis vi kan greie å ta kostnadene ned samtidig som vi sikrar framleis god kvalitet.

Punkt 3:

Korleis vert økonomien påverka av kommunen si organisering og kvalitet?

Rådmannen sitt tilsvaer:

Rådmannen er samd i at dei ressursbruksanalysane som kommunen med bakgrunn i rekneskap for 2015, og gjer med utgangspunkt i rekneskap 2016, må bli meir utdjupande når det gjeld å forklara kva som er kostnadsdrivarane innanfor dei ulike tenestene.

Rapporten seier at «organisering», i dette legg rådmannen driftsorganisering og strukturelle vurderingar, ikkje eksplisitt har vore tema i analysane på ressursbruk. Det er rådmannen samd i. Rådmannen viser likevel til svaret under punkt 2, og at det innan fleire områder er tatt utgangspunkt i struktur i arbeidet med endra ressursbruk.

Rådmannen er samd i at kommunen har ei lite kostnadseffektiv drift i institusjon. I kor stor grad dette skuldast at sjukeheimsdrifta er fordelt på 3 svært små institusjonar med tilsvarande små avdelingar, vil bli avklart i arbeidet med ny omsorgsplan («Morgondagens omsorg 2040»).

Med helsing

Arvid S. Vallestad
rådmann

Tor Leif Helgesen
økonomisjef

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	14.11.17	27/17
Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	151	

RÅDMANNENS BUDSJETTFRAMLEGG 2018 OG ØKONOMIPLAN 2018-2021

Bakgrunn

Kontrollutvalet har ein lovfesta rett til å knyta kommentarar til kommunens årsrekneskap, før dette vert behandla av formannskap og kommunestyre. Som eit ledd i kontrollutvalets tilsyn med rekneskapet vert derfor rådmann/økonomisjef invitert til kontrollutvalet for å orientere om arbeidet med rekneskap og budsjett for utvalet.

Kontrollutvalet deltek ikkje i sjølve handsaminga av økonomirapporter. Men som kommunens tilsynsorgan bør kontrollutvalet følgje med i utviklinga av kommunen si drift gjennom dei økonomirapporter og orienteringer som blir lagt fram for kommunestyret. Eventuelle kommentarar til rekneskapet frå kontrollutvalet si side vert gjeve i samband med handsaminga av årsrekneskapen til våren.

Kontrollutvalet har eit lovpålagt ansvar for å utarbeide budsjettframlegg for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Utvalet er i sitt arbeid kun underlagt kommunestyret, ikkje rådmannen. Framlegget kan derfor bare endrast politisk. Rådmannen skal legge fram sitt framlegg til saldert budsjett med heimel i kommunelova §§ 44-48.

Budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2020

Kontrollutvalet sitt framlegg til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen blei vedtatt i møte 05.09.17, sak 21/17. Forskrifta pålegg at kommunen sørgjer for at framlegget følgjer formannskapet si innstilling til kommunestyret. Framlegget kan berre endrast av kommunestyret.

Som ikkje-mangfoldiggjort vedlegg til denne saka ligg rådmannen sitt framlegg til budsjett 2018 og økonomiplan 2019-2021. Budsjettframlegget er lagt ut på kommunen si nettside www.tysver.kommune.no . Sekretariatet vil spesielt vise til **budsjettpresentasjonen** som blei presentert på opent møte for folkevalde, administrativ leiing, tilsette sine organisasjonar, presse og andre interesserte mandag 30.10.16 i kommunestyresalen. Budsjettpresentasjonen også ligg på nettsida under Aktuelt og ein kan sjå det via lagra sending via nettTV.

Budsjettframlegget inneheld rådmannen sine kommentarar, kommentarar frå organisasjonen, ulike budsjettskjema, tiltaksliste, hovudoversikt og detaljbudsjett for ansvarområda.

Rådmannen sitt framlegg til budsjett for 2018 og økonomiplan 2018-2021 byggjer på budsjett/økonomiplan 2017-2020, kommunestyrets rammevedtak i juni 2017, utviklinga i budsjettåret 2017 og regjeringa sitt forslag til statsbudsjett for 2018.

Rådmannen skriv i forordet følgjande:

«Det blir, som framlegget viser, arbeidd godt og systematisk med fleire overordna planavklaringar som er i ferd med å konkretisere seg i svært mange store og små enkelttiltak både på drifts- og investeringssida.

Framlegget legg opp til eit aktivt og framtidsretta arbeid med teneste- og samfunnsutvikling i ein kommune som forventar betydeleg vekst, og handlar mykje om å finne smartare og meir kostnadseffektive måtar å arbeide på.

Vi har arbeidd med omstilling i mange år no, og har i perioden 2011 – 2017 spart 23 mill. kroner meir enn Landet. Samla ressursforbruk i 2016 ligg 12 % over Landet, mot 20% over i 2011. Samla inntekter 15 % over Landet betyr ein svært god ressurssituasjon.

Å arbeide så offensivt og lenge med omstilling og sparing som vi nå har gjort, er sjølvsagt krevjande på alle nivå i heile organisasjonen. Men endring er også spanande, og rådmannen opplever at det er god framdrift og mykje positiv energi i arbeidet. I økonomiplanperioden 2018-2021 blir det føresett ei samla innsparing på 19,6 mill. kroner (3 mill. kroner i 2018). Samla innsparing 2013-2021 skal vere 58,4 mill. kroner. Greier vi det, er det sparekravet kommunestyret vedtok i 2012 oppfylt.

Ny taksering av verk og bruk i 2016, auka eigedomsskattegrunnlaget vårt til rundt 180 mill. kroner årleg. Saman med omstilling og sparing gir dette oss eit netto driftsresultat som er like godt som i dei beste åra på 1990-talet med store utbyggingar på Kårstø. Utviklinga har over tid vore svært positiv ved at vi har gått frå eit reelt driftsunderskott på 7 mill. kroner i 2007 til eit positivt driftsresultat på rundt 75 mill. kroner i 2017. Forventa resultat 2018-2021 er 56-58 mill. kroner årleg som utgjer rundt 6 % av brutto driftsinntekter (sentrale myndigheiter sitt krav til «god økonomi» er 1,75 %). Netto lånegjeld ligg stabilt litt over landsgjennomsnittet.

Det er på sin plass med ein stor takk til alle dei flinke medarbeidarane våre som har vore med på å skape det handlingsrommet som vi no har, og som vi må nytte klokt til å finne gode og berekraftige løysingar for framtida. Det gjer vi med historisk høge investeringsbudsjett på til saman 557 mill. kroner 2018-2021 utan å auke netto lånegjeld. Dette er investeringar i mange små og store prosjekt som alle handlar om å rigge Tysvær kommune for framtida.

Vi prøver i alt vi gjer å vere både nøkterne og langsiktige, slik Nils Øie seier det så fint i Tysværsa: «Men me vil'kje leva i sus og i dus, men skjøtta vårt arbeid og tryggja vårt hus. Så dei som kjem etter kan seia som så; dei stelte seg vel her i Tysvær». Ei viktig utfordring i det heilt nødvendige arbeidet med å tryggja vårt hus for framtida, er at vi i gode år med raskt aukande inntekter frå Kårstø har vidareført og til dels også nyutvikla ein svært ressurskrevjande tenestestruktur som vi må ha framleis høge og helst aukande inntekter for å vidareføre.

Denne utfordringa er varsla i fleire økonomiplanar og har no blitt heilt konkret, ved at regjeringa i sitt framlegg til statsbudsjett for 2018 har tilrådd ei endring i eigedomsskatt for verk og bruk med dramatiske konsekvensar for Tysvær kommune. Førebels estimert inntektstap er ca. 80 mill. kroner.

Ein direkte konsekvens av regjeringa sitt framlegg, dersom det bli vedtatt i Stortinget, er at kommunestyret, slik rådmannen ser det, må innføre eigedomsskatt i «Heile kommunen og for alle eigedomar; hus, hytter, næringsbygg, verk og bruk, eigedomar utan bygg». Sjølv med ei slik løysing kan vi i beste fall greie eit resultat rundt null i 2023. I tillegg må økonomiplanen tilpassast dramatisk endra inntektsføresetnader og takast opp til ny behandling tidlegast muleg i 2018.

Ved rådmannens framlegg av budsjett / økonomiplan 2018-2021, er det ikkje kjent kva som blir utfallet av saka i Stortinget, men vi veit meir om dette når kommunestyret vedtar budsjettet for 2018.

Blir regjeringa sitt framlegg vedtatt, må kommunestyret raskt intensivere arbeidet med omstilling og sparing, med fokus på alt som ikkje er MÅ-tiltak i drifta. Vidare må bruk av investeringsmidlar «spissast» inn mot strukturelle endringar som kan bidra til å ta kommunen sine driftskostnader raskast muleg ned. Vi vil i stor grad måtte byggje ein ny kommune heilt frå botnen av, og dagens balanse mellom sentrumsutvikling og levande bygder vil truleg bli sterkt utfordra.

Eit realistisk utfall i Stortinget kan vere at ein ikkje vedtar å gjennomføre endringar med grunnlag i regjeringa sitt forslag no, men går vegen om eit lovutval som får i oppgåve å utgreie aktuelle endringar i eigedomsskattelovgjevinga, før ny behandling i Stortinget.

Forhåpentlegvis vil Stortinget til slutt kunne samle seg om ei løysing med mindre dramatiske konsekvensar. Sjølv med den gode «styringsfarten» Tysvær kommune no har, vil vi trenge mykje meir tid enn det regjeringa har lagt opp til i sitt framlegg. Vi vil også trenge gode ordningar ikkje minst på investeringssida for å greie å gjennomføre framtidsretta omstillingar i drifta.

Det som framstår som heilt sikkert er uansett dette (jf. kap. 2.4 og 7.4):

Tysvær vil utan tvil bli meir ein normalinntektskommune over tid, og vi må rekne med mykje større inntektsreduksjonar enn vi har tatt høgde for i vår økonomiske planlegging så langt. Denne erkjenninga må leggst til grunn for dei store plangjennomgangane vi no arbeider med innan oppvekst, omsorg og eigedomsforvaltning og alt vidare arbeid med samfunns- og tenesteutvikling.

Slik rådmannen vurderer det, er det beste vi no kan håpe på å få bruke den gode «styringsfarten» vi har bygt i økonomien vår i minst 10 år til å gjennomføre framtidsretta omstillingar i drifta. For å utvikle ein ny kommune treng vi det handlingsrommet vi no har og mykje betre tid enn regjeringa har gitt oss i sitt framlegg. Dette bør vere det vi legg til grunn både i vidare dialog med sentrale myndigheiter, og i dei viktige vegvala kommunestyret skal gjere framover i tid.»

Budsjett, økonomiplan og sak om kommunale avgifter for 2018 vert handsama i formannskapetets budsjettmøte i møte **28.11.17** og endeleg vedtak vert gjort i kommunestyremøtet **12.12.17**.

Det er eit ønskje frå utvalsleiar at rådmannen og/eller økonomisjefen gjer greie for prognosen for rekneskapen for 2017 og hovudtrekka i budsjett for 2018 i møtet.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Kontrollutvalet tar orienteringa om rådmannen sitt framlegg til budsjett 2018 og økonomiplan for Tysvær kommune 2018-2021 til orientering.

Aksdal, 06.11.17

Toril Hallsjø

Dagleg leiar

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	14.11.17	28/17
Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

VAL AV FORVALTNINGREVISJONSPROSJEKT FOR 2018

Bakgrunn:

Etter forskrift om kontrollutval skal kommunen *årleg* bli gjenstand for forvaltningsrevisjon i samsvar med gjeldande lover og reglar. Sekretariatet ønskjer at kontrollutvalet tar stilling til kva for eit prosjekt dei ønskjer å få gjennomført i 2018. Revisor sitt utkast til mandat for gjennomføring av prosjektet vil då bli lagt fram for utvalet sitt møte i februar.

Kommunestyret vedtok Plan for forvaltningsrevisjon 2016-20 i møte 21.06.16, sak 40/16. Kontrollutvalet har fått delegert mynde å gjere endringar i planen i planperioden dersom dei finn det meir høveleg.

Følgjande prosjekt er blitt sett opp som prioriterte prosjekt:

1. *Kvalitet på opplæringa i skulane* (rapport levert januar 2017)
2. ~~*Økonomistyring – herunder handtering av*~~
~~*— usikkerheit knytt til framtidig inntektsgrunnlag –*~~
~~*– realisering av innsparingsvedtak*~~ (rapport levert november 2017)
3. *Kvalitet/ressurseffektivitet innanfor pleie- og omsorgstenestene*

Dei andre prosjekte er uprioriterte:

- *Styring av investeringsprosjekt / avgjerdsgrunnlag for investeringar*
- *Etterleving av lovkrav innan barnevernstenesta*
- *Informasjonssikkerheit og handsaming av personopplysningar*
- *Kommunen sin omstillingsevne*
- *Etterleving av lovpålagte oppgåver i brannvesenet*
- *Ivaretaking av nye oppgåver etter Samhandlingsreformen*
- *Etterleving av regelverk innanfor sosiale tenester i NAV – kommunal del*
- *Tenestetilbod/kvalitet i høve til behovet innanfor rus- og psykiatritenestene*
- *Strategisk kompetansestyring*
- *Vedlikehald – oppfølgingsrevisjon*

Prosjekta har fått ei prioritert rekkjefølge, men det er opp til utvalet om det vil velje prosjekt frå lista eller eventuelt eit anna prosjekt. Vedtatt plan inneheld også ein rekkje andre prosjekt som er identifiserte område lista i overordna analyse, som KPMG utarbeidde i 2016.

Med utgangspunkt i den overordna analysen har kontrollutvalet og kommunestyret valt å prioritere gjennomføring av selskapskontroll i Karmsund Havn IKS i perioden 2016-2020.

Av andre selskapskontroller som kan vere aktuelle i denne perioden er, i uprioritert rekkefølge:

- ☐ Generell selskapskontroll med Tysvær kommune si eigarstyring
- ☐ Krisesenter Vest IKS
- ☐ Haugaland Vekst IKS
- ☐ Haugalandspakken AS

Det vil vere opp til utvalet å velja kva for prosjekt ein ønskjer å setja i bestilling no. Utvalet er delegert mynde til å fråvika planen dersom det vert naudsynt.

I budsjettet for 2018 er det satt av rundt 320 timar til forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Prosjektet om «økonomistyreingl» var på 200 timar. Utvalet bør velje nytt prosjekt no, for så å gjere endeleg tinging i februar møtet. Revisjonen vil då kunne starte opp arbeidet på nyåret av 2018 og levere rapport hausten 2018.

Framlegg til prosjektmandat vil bli handsama i neste møte, då endeleg bestilling kan gjerast.

Selskapskontroll

Når det gjeld selskapskontroll har Karmøy kontroll- og kvalitetsutval i møtet 20.10.17, sak 38/17 bede om at ei sak om tinging av selskapskontroll av Karmsund Havn IKS. Tysvær kommune er her medeigar med 7,6 % , tilsvarende eigardel som Bømlo kommune.

Sekretariatet har i brev av 10.10.17 bede om tilbod på prosjektplan frå KPMG og Deloitte. Frist er forlengja til 21.11.17 og sak vil bli lagt fram for utvalet 29.11.17. I etterkant vil sak bli sendt til dei andre fem eigarkommunane om invitasjon til å vere med på selskapskontrollen.

Frå forvaltningsrevisorane er det komme ønskje om innspel på tema/føringar for kva revisjonen skal fokusere på. Sekretariatet vil ut i frå selskapskontroll i andre selskap komme med følgjande framlegg:

- *Korleis er selskapet styrt?*
- *Korleis følgjer selskapet opp føringar frå kommunane?*
- *Korleis følgjer selskapet lovregler om offentlege anskaffelser og offentlegheit?*
- *Korleis handterer selskapet etikk, arbeidsmiljø og miljøvern?*

men dette er berre eit framlegg, og som utvala sjølv må ta stilling til. Neste møte er ikkje før i slutten av februar 2018 og det hadde vore praktisk dersom utvalsleiar fekk fullmakt til å godkjenne prosjektplan. Eit anna alternativ er om utvalet tok saka som skriftleg sakshandsaming, slik at revisjonen kunne få starte opp selskapskontrollen på nyåret.

Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalet må drøfte om det er **prosjekt med prioritet nr 2** dei ønskjer å velje. Utvalet kan også velje å omrokere eller sette i verk revisjon på andre område enn dei som er inkludert i planen, til døme fordi risikoforholda i kommunen har endra seg. Da det er gått noe tid sidan kommunestyrevedtaket, er det er ikkje utenkeleg.

Konkrete prosjekter kan veljast ut frå:

- *opplysningar som er komme fram under regnskapsrevisjon,*
- *saker som har vore behandla i kommunestyre og kontrollutval,*
- *administrasjonen sitt uttalte ønskje om eit bestemt prosjekt,*
- *erfaringar frå tilsvarande forvaltningsrevisjonsprosjekt hos andre oppdragsgivarar,*
- *forhold som har vore framme i media, nasjonalt eller lokalt,*
- *tilsyn utført av fylkesmannen eller andre tilsynsorgan.*

Oppslag rundt om i landet om misligheld og uetisk framferd har ført til at mange kontrollutval har ønska å setje søkelys på korleis kommunen arbeider med dette, både generelt og innan meir spesifikke tema. Det blir derfor gjennomført prosjekter innan blant anna *etikk* og *risikostyring* og *innkjøp*.

Vidare er mange utval merksame når det gjeld tenestetilbodet til spesielt utsette grupper. Det vert gjennomført prosjekt innan bl.a. *barnevern*, *avlasting*, *rusvern* og *spesialundervisning*. Kontrollutvalet i førre periode (2011-2015) bestilte prosjekt om spesialpedagogiske tiltak og om sakshandsaming , service og haldningar.

Det kan setjast søkelys på korleis kommunen møter sine innbyggjarar, og korleis brukarane sjølv opplever tilbodet. Normalt er brukarperspektivet inkludert i alle analyser, men det kan nemnast noen typiske døme som *kvalitet i skulesektoren*, *innspel frå innbyggjarane*, *kvalitet og produktivitet i byggesaker*, *utbyggingsområde* og *sjølvkost*.

Frå siste sekretariatssamling i haust kom det fram døme på kva som utvala kunne spørje rådmannen om:

*Kva har rådmannen gjort innan temaet **etikk** det siste året og kva planer har rådmannen neste år?*

*Kva rutinar og retningslinjer har kommunen for **varsling**?*

*Kva seier økonomireglementet om behandling av **investeringsprosjekt**, her under verdi- og tidsgrenser? Er det store avvik mellom budsjett og rekneskap?*

Omtala spørsmål/tema treng ikkje å bli til eigne forvaltningsprosjekt, men utvalet kan eventuelet be om ein orientering frå rådmannen.

Når kontrollutvalet har valt ut prosjekt, vil sekretariatet be revisor komme med et framlegg til prosjektmandat og legge fram sak om bestilling til neste møte.

Oppdragsansvarleg revisor vil vere til stade på møtet for å svare på spørsmål og notere ned innspel frå utvalet.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Tysvær kontrollutval ber KPMG AS om å legge fram utkast til prosjektmandat på forvaltningsrevisjonsprosjektet "....." til neste møtet på nyåret 2018.

Tysvær kontrollutval er positiv til ein invitasjon til å delta i felles selskapskontroll med forvaltningsrevisjon i Karmsund Havn IKS i samarbeid med dei andre eigarkommunane og i tråd med utkast til prosjektmandat som vil bli lagt fram.

Tysvær kontrollutval gjer utvalsleiar fullmakt til godkjenne det utkast til prosjektmandat som Karmøy kontroll- og kvalitetsutval vel.

Aksdal, 06.01.17

Toril Hallsjø (sign.)

Dagleg leiar/utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	14.11.17	29/17
Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 14.11.17

Vedlegg:

34. Statusrapport pr. november 2017
35. Brev frå Lars J. Leranger om forhold rundt gnr 152, bnr. 2, Leiranger
36. Førebels svar til L.J. Leranger og brev til Tysvær kommune om uttalelse
37. Tilbakemelding om forhold rundt gnr 152, bnr 2, Leiranger v/teknisk sjef og seksjonssjef
38. Innkalling til ekstraord. generalforsamling i Haugaland Kraft AS den 14.11.17
39. Ny innkalling til ekstraord. generalforsamling i Haugaland Kraft AS den 14.11.17
40. Sekretariatet sitt brev - innsynsrett – Haugaland Kraft AS
41. Sekretariatet sitt brev – tilbud på revisor oppdrag og prosjektplan – Karnsund Havn IKS
42. Innkalling av generalforsamling i HIM IKS – 29.11.17 kl 11.00, Toraneset Miljøpark
43. Legemeldt sjukefraver – 1. halvår 2017 – kommunar på Haugalandet
44. Kommunal rapport – professor Bernt svarar – Når kommunestyret har hastverk
45. Haustkonferansen i regi av Forum for kontrollutval i Rogaland- program - påmelding

Saksorientering:

Vedlagt følger dei opplista tema (brev, melding og liknande) til kontrollutvalet til orientering.

Til sak/pkt 25-27

Kontrollutvalet er kun pliktig til å handsama saker som kjem frå kommunestyret eller revisor. Når det gjeld andre saker må utvalet sjølv bestemme om saka fell inn under utvalet sine kontroll- og tilsynsoppgåver, og om utvalet ønskjer å prioritere saka. Kontrollutvalet må vurdere om saka representerer tilstrekkeleg risiko for manglande måloppnåing, regeletterleving eller vedtaksoppfølging. Dette inneber også at kontrollutvalet ikkje skal handsame enkeltsaker. Enkeltsaker skal handsamast av det organet som desse høyrer inn under.

Kontrollutvalet har inga mynde til å fatte vedtak som bind forvaltninga. Utvalet kan heller ikkje overprøve politiske prioriteringar som er gjort av kommunen sine folkevalde organ eller vurdere det hensiktsmessige i dei politiske vedtak. Utvalet skal ikkje brukast som arena for «omkamp» om politiske saker. Kontrollutvalet skal – som nemnt ovanfor - på generelt grunnlag sjå til at kommunen held gjeldande lovar og forskrifter og rettar seg etter vedtak i kommunestyret.

Det er viktig å huske på at kontrollutvalet ikkje er eit klageorgan, og at det difor ikkje handsamar klager på vedtak som har vore til administrativ handsaming.

Privatpersonar kan likevel melde frå til kontrollutvalet om saker, men dei kan ikkje krevje at kontrollutvalet handsamar bestemte saker. Sjølv om kontrollutvalet ikkje skal handsame enkeltsaker, kan desse likevel nyttast som ein innfallsvinkel til eit saksområde som det er ønskjeleg å undersøka nærare i kommunen.

Det kontrollutvalet kan gjøre, er altså å undersøke henvendingar som kan tyde på svikt i den kommunale sakshandsaminga, eller at kommunen ikkje følger dei lover og retningslinjer som den er underlagt. Fokuset er på systemkontroll.

Utvalet får drøfte innsendt sak som inneheld fleire saker/problemstillingar, og som teknisk sjef har, på kort frist, kome med tilbakemelding på.

Dersom utvalet vil avvise saka ut frå teknisk sjef si utgreiing kan utvalet anten 1) fatte vedtak i møtet, 2) be om meir detaljer i saka til neste møte eller 3) be om eit forvaltningsrevisjonsprosjekt innan nærare bestemt tema.

Teknisk sjef Bjørn Bruaset har varsla at han stiller på møtet saman med seksjonsleiar Bjørg Tone Vikshåland. Sekretariatet vil innstille på at saka vert avvist på bakgrunn av dei opplysningane som kjem fram i tilbakemeldinga frå teknisk sjef.

SEKRETARIATET SITT FORSLAG TIL VEDTAK:

Referatsakene nr 34 –45 blir tatt til orientering.

Tysvær kontrollutval avviser sak frå Lars J. Leranger då kontrollutvalet ikkje finn at det er naudssynt å gå vidare med dei forhold rundt gnr 152, bnr 2 som er tatt opp i brev av 01.11.17

Aksdal, 07.11.17

Toril Hallsjø

Dagleg leiar/utvalssekretær

24

Kontrollutvalet i Tysvær -Statusoversikt november 2017

Rapportar frå bestilling til behandling i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjon	Bestilling	Tidsbruk	Status	Ferdig	Merknader
«Økonomistyring»	30.05.17, sak 13/17	200 t.	Rapport klar	Okt./nov. 2017	KPMG AS
Nytt prosjekt	27.02.18, sak	?		Hausten 2018	KPMG AS
Selskapskontroll					
Karmsund Havn IKS	Vår 2018	? 7,6 %	Bede om tilbod	Hausten 2018	KPMG eller Deloitte

Saker under politisk behandling eller til oppfølging i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjon	Bestilt	Behandling i KU	Behandling i KST	Planlagt oppfølging	Merknader
«Økonomistyring»	30.05.17, sak 13/17	14.11.17, sak 25/17	11.12.17, sak	12 mnd, 01.01.19	
«Kvalitet på opplæringa i skulane»	08.09.16, sak 17/16	07.02.17, sak 6/17	07.03.17, 13/17	01.12.17	.
Rapporten «Internkontroll»	03.02.15, sak 3/15	01.09.15, sak 15/15	12.04.16, sak 14/16	Ny tilbakem. 01.03.18	
Selskapskontroll					
Andre saker					
Orientering omsorg.	09.02.16	07.02.17			Omsorgssjef
Delegasjonsreglement	23.05.16	07.02.17			Leiar pol. sekr
Rutinar, post & arkiv	23.05.16	07.02.17			Leiar pol. sekr
Orientering teknisk	09.02.16	30.05.17			Teknisk sjef
Orientering kultursjef	09.02.16	05.09.17			Kultursjef
Evaluering av prosjekt	30.05.17	05.09.17			Teknisk sjef
Orientering helse/føreb.	09.02.16	14.11.17			Helse/førebygg
Sakshandsaming teknisk	-	14.11.17			Teknisk sjef
Orientering plansjef	09.02.16	27.02.18			Plansjef
		28.05.18			

Avslutta prosjekter pr. november

Forvaltningsrevisjon	Bestilt	Behandla i KU	Behandla i KST	Fylgt opp	Merknader
«Internkontroll»	03.02.15, sak 3/15	01.09.15, sak 15/15	12.04.16, sak 14/16	07.03.17, sak 12/17	Ny frist 01.03.18
Selskapskontroll					
Haugaland Kraft AS	09.09.14, sak 19/14	19.05.15, sak 9/15	08.09.15, sak 55/15	KST 27.09.16	Deloitte AS
Andre saker					
Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020	01.12.15, sak 24/15	23.05.16, sak 8/16	21.06.16, sak 40/16	Neste 4 år	KPMG AS
Plan for selskapskontroll 2016-2020	01.12.15, sak 24/15	23.05.16, sak 9/16	21.06.16, sak 39/16	Neste 4 år	KPMG AS

Lars J. Leranger

Geilen 4

5516 Haugesund

epost: odd.vevang@gmail.com

Haugaland
Kontrollutvalgsssekretariat IKS
Mottatt dato: 02.11.17
Journalført: 171349/4ha
Arkivkode: 216

Kontrollutvalget i Tysvær kommune

c/o Haugaland Kontrollutvalgsssekretariat

Postboks 57

5575 Aksdal

Vedr. forhold rundt Gnr. 152 bnr. 2, Tysvær

I forbindelse med søknad for å få tildelt/godkjent tomter til hytter har jeg over flere år kontaktet Tysvær kommune for å få informasjon om når jeg kunne søke.

Jeg fikk tilbakemeldinger om det ikke var rett tidspunkt. I denne sammenheng var jeg også i kontakt med daværende ordfører Harald Stakkestad for å fremlegge mine hyttefeltplaner.

Høsten 2014 fikk jeg informasjon at det nå hastet med å sende søknad om tildeling av hyttetomter da Kommuneplanen skulle drøfte tildeling av hyttetomter i kommunen.

Søknaden ville teknisk avdeling avvise på grunn av frist. Den ble allikevel godkjent etter at ordfører Stakkestad påpekte at alle henvendelser til Tysvær kommune burde vurderes i sammenheng.

Jeg hadde tidligere fått godkjent fradelte 3 hyttetomter og fikk i denne planen tildelt fradeling av 6 tomter i tillegg.

I tillegg har jeg fra tidligere fått godkjent 2 naustrettigheter i Leirangervika. På grunn av tetthet av

andre naust lar seg ikke å gjennomføre å oppføre naust i samme område.

Jeg søkte om omplassering av naustrettighetene til neste bukt. Teknisk utvalg godkjente enstemmig omplassering og mente at denne plasseringen var bedre enn tidligere anvist sted. Administrasjonen fant ikke grunnlag for å godkjenne dette og saken ble derfor oversendt til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kom til samme konklusjon som administrasjonen.

Samtidig godkjenner administrasjonen anlegg av nye store brygger for andre nausteiere i samme området.

Disse bryggene beslaglegger i kvadratmeter areal i sjøen større enn hva areal for 3 naust ville utgjøre.

Hva er rimeligheten i dette?

Nausteierne søkte om oppføring av bryggene med casing-rør i juni 2015. dette innstilte teknisk administrasjon på å godta til tross for tidligere vedtak i Teknisk utvalg om at bryggene skulle oppføres i stein. Teknisk utvalg fastholdt imidlertid tidligere vedtak og godkjente på ny oppføring av bryggene i stein.

Under saksbehandlingen/godkjenning av brygger til gbnr 152/1, 152/3, 151/1 og 151/2 sendte en bruksrettighetshaver til naust et brev til Tysvær kommune med sjikanerende påstander om grunneier.

Dette brevet ble vedlagt saksdokumentene og offentliggjort i saken.

På hvilket grunnlag fant Tysvær kommune behov for å offentliggjøre brevet? Hvilken lovhjemmel gir grunnlag for dette?

Hvordan har Tysvær kommune planlagt hvordan grunneier skal kunne tilbakevise påstandene ? Tilsvaret offentliggjøres ?

Hvor er Personvernet og etiske regler?

--

Under saksbehandling av søknad om reparasjon og utvidelse av brygger kontaktet jeg teknisk sjef for å få en samtale.

Han ønsket ikke dette.

I senere saksdokumenter fremkommer at Dagfinn Silgjerd takker for hyggelige møter som han, Oddbjørn Jensen og Oddvar Jensen hadde hatt med bl.a. teknisk sjef. Her refereres det også til at de har fått utsettelse på fristen.

--

4 nausteiere med bruksrett til naust henvendte seg til Tysvær kommune for å få omgjort havneområdet fra LNF-område til småbåthavn.

Det fremkommer av senere mottatte dokumenter at Bjørg Tone Vikshåland i Teknisk etat anmodet dem om å søke endringen. Jeg var i kontakt med henne flere ganger uten at hun orienterte meg som grunneier om denne søknaden.

Jeg fikk også opplyst ved henvendelse til kommunen at jeg ikke hadde råderett over sjø og ikke kunne gjøre innsigelse til reparasjon og forlengelse av brygger.

Min advokat har senere opplyst meg at dette ikke medfører riktighet.

Tysvær kommune behandlet søknaden og foreslo endring i Kommuneplanen til småbåthavn uten å forvisse seg om at grunneier var orientert.

Saksbehandler Teknisk etat orienterte ikke grunneier, heller ikke søkerne.

Jeg ble oppmerksom på at deler av mitt sjøområde var blitt til småbåthavn i Kommuneplanen under et møte i Teknisk Utvalg. Se sak nr 2016/898.

Teknisk etat viste til endringen i Kommuneplanen, som var helt ukjent for meg som grunneier.

Jeg er klar over at kommunen hadde annonse i Haugesund Avis om frist for mulige innsigelser til Kommuneplanen. Jeg hadde ikke tanke for å gjennomlese denne da jeg som grunneier ikke hadde bedt om endring.

Jeg var heller ikke orientert om at Tysvær kommune hadde til hensikt og interesse av å endre formålet.

Ved henvendelse til avdeling for Kommuneplan ved Fylket fikk jeg opplyst at dette var uhørt og slik saksbehandling ble vurdert til å være i en gråsoner av regelverket. Det ble vurdert som vanlig saksbehandling at kommunen orienterte/drøftet med grunneier dersom Kommuneplanen ønsket endret formål.

I Kommuneplanen står at småbåthavn krever reguleringsplan. Jeg ville allikevel bli ivare tatt da grunneier må varsles ved reguleringsplan.

Vedtak fattet på grunnlag formål uten godkjent reguleringsplan som småbåthavn kunne ikke bli fattet.

Nå omtaler Tysvær kommune i saksdokumenter at området er småbåthavn - til tross for at regulering ikke er skjedd.

Videre vises det til småbåthavn i dokumenter om tillatelser til etablering av brygger.

Nausteierne skriver i sine søknader til Fylket at området er småbåthavn i henhold til Kommuneplanen.

Kultursjef Frøyland var heller ikke orientert om endring i Kommuneplanen til tross for at han i dette området arbeider med Kulturminneplanen.

Jeg vedlegger kopi av korrespondanse som jeg har hatt med kommunen i sakens anledning.

--

Byggetillatelsene til 3 brygger utløp 11.6.17 iflg. Plan og Bygningsloven § 21.9. da arbeidet med brygger ikke var startet.

Jeg fikk nytt nabovarsel uken forut.

Jeg kontaktet Tysvær kommune for å få informasjon i saken, men kunne ikke få innsyn før saken startet opp, selv om jeg var grunneier.

Jeg sendte Tysvær kommune og nausteierne brev om at jeg vurderte byggetillatelsene som foreldet da arbeidet ikke var startet innen frist. Jfr. PBL §21.9.

Tysvær kommune fant allikevel grunnlag for å forlenge byggetillatelsen uten grunneiers godkjennelse.

Gjentatte ganger føler jeg at jeg ikke blir informert og at mine rettigheter ikke blir ivare tatt i saksbehandlingen.

Jeg ber om en gjennomgang av saken og vurdering av Kontrollkomiteen.

Haugesund, 01.11.17

Lars J. Leranger

Kopi: Arne Gjerde

Lars J. Leranger (via e-post odd.vevang@gmail.com)

Geilen ☐

5516 HAUGESUND

Deres ref.	Deres dato	Vår ref.	Dato
	01.11.17	17/0350/216/tha	03.11.17

FORELØPIG SVAR OM BREV TIL KONTROLLUTVALGET

Vi viser til ditt brev, datert 01.11.17 til kontrollutvalget i Tysvær kommune, om forhold rundt gnr 152, bnr 2 i Tysvær hvor du stiller spørsmål om saksbehandlingen i konkrete fradelings- og byggesaker knyttet til brygger, naust og småbåthavn i området Leiranger. Brevet er mottatt av sekretariatet og registrert inn den 02.11.17.

Det er bare kommunestyret som kan pålegge kontrollutvalget oppgaver. Når det gjelder henvendelser fra andre, må utvalget selv vurdere om utvalget vil behandle henvendelsen eller ikke. Om kontrollutvalget skal behandle en sak, vil være avhengig av om saken ligger innenfor mandatet til kontrollutvalget.

Kontrollutvalget sine oppgaver er omtalt i «*Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner*». Utvalgets primæroppgaver er å sørge for at kommunen har en forsvarlig regnskapsrevisjon, at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll, samt andre oppgaver på et overordnet nivå knyttet til systemkontroll.

Kontrollutvalget skal ikke være et klageorgan for enkeltvedtak eller en arena for overprøving av politiske prioriteringer/vedtak som er gjort av kommunalt folkevalgte organ eller gitt delegert myndighet. Utvalget har heller ikke myndighet til å fatte vedtak som binder forvaltningen.

Tysvær kontrollutvalg vil i det kommende møtet den **14.11.17** få fremlagt henvendelsen under referat- og orienteringssakene. Utvalget vil i møtet drøfte om saken ligger innenfor deres mandat, og om den skal avvises eller følges opp. Administrasjonen vil før møtet bli bedt om å komme med sitt syn i saken.

Du vil bli orientert om utfallet av saken når endelig vedtak foreligger. Sakskart og protokoller fra utvalgets møter blir lagt ut på våre nettsider www.kontrollutvalgene.no.

Med hilsen

Toril Hallsjø (sign.)

Daglig leder

Kopi: Tysvær kommune v/postmottak

Utvalgsleder Arne Gjerde

Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS – Postboks 57 – 5575 Aksdal – Tlf.: 52 75 73 50

E-mail: post@kontrollutvalgene.no – Web: www.kontrollutvalgene.no

Tysvær kommune

v/postmottak (via e-postadresse postmottak@tysver.kommune.no)

5575 AKSDAL

Deres ref.

Deres dato

Vår ref.

Dato

17/0351/216/tha

02.11.17

UTTALELSE - BREV TIL KONTROLLUTVALGET OM FORHOLD RUNDT GNR 152, BNR 2, LEIRANGER

Sekretariatet viser til vedlagt brev, datert 01.11.17, til kontrollutvalget i Tysvær kommune om forhold rundt gnr 152, bnr 2, hvor det blir stilt spørsmål om saksbehandlingen i konkrete fradelings- og byggesaker knyttet til brygger, naust og småbåthavn i området Leiranger. Brevet er mottatt og innregistrert 02.11.17.

Tysvær kontrollutvalg vil få fremlagt henvendelsen i neste møte den 14.11.17 kl. 18.00. Utvalget vil i møtet drøfte om saken ligger innenfor deres mandat, og om den skal avvises eller følges opp.

Administrasjonen blir med dette bedt om å komme med mer fakta og sitt syn i saken.

Sekretariatet vil be om at tilbakemelding om mulig blir mottatt **innen 07.11.17**, da saken skal forberedes og sakspapirer blir sendt ut en uke før møtet, **eller** at den foreligger **til møtet** og så deles ut på møtet. I tillegg er det ønskelig at teknisk sjef og/eller avdelingsleder møter for å svare på eventuelle spørsmål.

Med hilsen

Toril Hallsjø (sign.)

Daglig leder

Kopi: Utvalgsleder Arne Gjerde

NOTAT

Arkiv: 152/2

Haugaland
Kontrollutvalgsekretariat IKS
Mottatt dato: 06.11.17
Journalført: 17/35414w
Arkivkode: 216

Til Kontrollutvalget

TILBAKEMELDING VEDR FORHOLD RUNDT GNR 152, BNR 2 , LEIRANGER

Det vises til brev 1.11.2017 fra Lars J. Leranger. Det er flere saker/problemstillinger som blir tatt opp i brevet. På grunn av kort varsel er det nedenfor helt kortfattet gitt faktaopplysninger ut fra det vi oppfatter er kjernen i brevet.

- Hyttetomter i kommuneplanen.
 - o Leranger har fått et stort området sett av til fritidsformål i kommuneplanen, C-24.1
 - o Området ved sjøen er sett av til naustområde der kommuneplanen, vedtatt i september 2015, har sagt at det er plass til fortetting med 2 nye naust, dette blir oppfattet som en «naustrett» men er ingen juridisk rett. Gbnr. 152/2 har tidligere gitt flere andre gbnr i området rettigheter til å bygge naust, brygger og ha båt i område. Dette medfører at det ikke er ledig plass til grunneier innenfor planformålet, naustområde.
 - o Når en kommuneplanen blir revidert blir ingen grunneiere spesielt varslet om endringer av planformålet i området. Her må grunneiere selv følge med når revisjon av kommuneplanen blir varslet i aviser og på nettsiden til kommunen
- Brygger
 - o Rettighetshavere av naust og brygger innenfor gbnr 152/2 har søkt om dispensasjon fra kommuneplanen til utviding av eksisterende brygger. Dette har de fått godkjent på visse vilkår av fylkesmannen og teknisk utval.
 - o Disse bryggene ligger innfor naustområde og arealet er vist som småbåthamn i ny kommuneplan med omsyssone for kulturminne, KM14.
- Generelt
 - o Alle som ønsker det kan søke om tiltak etter plan- og bygningsloven, men ikke alle får positivt svar.
 - o Det er som regel bare brev som inneholder private opplysninger om sykdom og økonomi som blir unntatt offentlighet.
 - o Kommunen har ikke kjennskap til privatrettslige avtaler som er inngått på de ulike eiendommene
 - o Vedtak etter pbl er gyldig i 3 år etter at endelig vedtak er fattet.
 - o Kommunen har veiledningsplikt ut fra det lovverk kommunen forvalter. Generelt er kommunen åpne for møter/forhåndskonferanser når grunneier/tiltakshaver ber om det.

Med hilsen

Bjørn Bruaset
Teknisk sjef

INNKALLING TIL
EKSTRAORDINÆR GENERALFORSAMLING I
HAUGALAND KRAFT AS

Haugaland
kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 18.10.17
Journalført: 17/32144 a/eg
Arkivkode: 217

Org. nr. 915 636 756

Den [14. november] 2017 kl. 13:00 avholdes det ekstraordinær generalforsamling i Haugaland Kraft AS ("**Selskapet**") på Selskapets kontorer i Haugesund.

Følgende saker skal behandles:

- 1 Valg av møteleder**
- 2 Godkjenning av innkalling og dagsorden**
- 3 Valg av person til å medundertegne protokollen**
- 4 Rettet kapitalforhøyelse mot Finnås Kraftlag SA**

Finnås Kraftlag SA ("**FK**") og Selskapet har [16. oktober 2017] inngått en investeringsavtale vedrørende overdragelse av FKs aksjer i Sunnhordland Kraftlag AS ("**SKL**") mot oppgjør i aksjer i Selskapet ("**Investeringsavtalen**"). I henhold til Investeringsavtalen skal FK overdra alle sine aksjer i SKL, totalt 379 946 aksjer (eierandel på 10,139 %), mot oppgjør i 49 253 926 nye aksjer i HK, til en samlet verdi på MNOK 638. For videre opplysninger om verdsettelsen vises det til styrets redegjørelse og revisors bekreftelse av denne vedlagt som henholdsvis Vedlegg 1 og 2 til denne protokollen.

Etter gjennomføring av Investeringsavtalen vil Selskapet eie totalt 1 998 463 aksjer i SKL (tilsvarende en eierandel på 53,3 %) og FK vil få en eierandel i Selskapet på 10,502 %.

I henhold til Investeringsavtalen må følgende betingelser være på plass før transaksjonen kan gjennomføres:

- i) Godkjenning fra Konkurransetilsynet;
- ii) Godkjenning fra Olje- og Energidepartementet;
- iii) Godkjenning fra styret i SKL vedrørende overdragelsen av SKL-Aksjene;
- iv) Godkjenning av generalforsamlingen i HK (lagt opp til at skal skje ved gjennomføring av transaksjonen); og
- v) Godkjenning av årsmøte i FK.

Ekstraordinært årsmøte i FK er planlagt gjennomført 13. november 2017 og det foreslås at generalforsamlingen i Selskapet godkjenner transaksjonen ved godkjenning av kapitalforhøyelsen inntatt nedenfor og at transaksjonen gjennomføres i tråd med Investeringsavtalen (forutsatt at vilkårene ovenfor er oppfylt) i forbindelse med den ekstraordinære generalforsamlingen i Selskapet.

På bakgrunn av dette foreslår styret at Selskapets aksjekapital forhøyes med NOK 24 626 963, fra NOK 209 863 588 til NOK 234 490 551, ved utstedelse av 49 253 926 nye aksjer pålydende NOK 0,50.

MELDING TIL AKSJONÆRENE I HAUGALAND KRAFT AS VEDRØRENDE GENERALFORSAMLING SOM SKAL AVHOLDES 14. NOVEMBER 2017

Det vises til innkalling datert 16. oktober 2017 (vedlagt som vedlegg) til ekstraordinær generalforsamling i Haugaland Kraft AS ("Selskapet") 14. november 2017 kl. 13:00 hvor det er angitt at følgende saker skal behandles:

- 1 Valg av møteleder**
- 2 Godkjennelse av innkalling og dagsorden**
- 3 Valg av person til å medundertegne protokollen**
- 4 Rettet kapitalforhøyelse mot Finnås Kraftlag SA**
- 5 Styrefullmakt til å forhøye aksjekapitalen**

I etterkant av innkallingen har det kommet opp **to ytterligere saker** som ønskes behandlet (jf ny sak 6 og 7 på saklisten nedenfor). Det informeres også om en mindre justering av vedtaksforslaget i punkt 5. Forutsatt at alle Selskapets aksjonærer samtykker, vil da **følgende saker** behandles på den ekstraordinære generalforsamlingen 14. november 2017:

- 1 Valg av møteleder**
- 2 Godkjennelse av innkalling og dagsorden**
- 3 Valg av person til å medundertegne protokollen**
- 4 Rettet kapitalforhøyelse mot Finnås Kraftlag SA**
- 5 Styrefullmakt til å forhøye aksjekapitalen**

For å styrke selskapets mulighet til gjennomføre strategiske oppkjøp i regionen, foreslås styrefullmakten utvidet til å gjelde en utvidelse av aksjekapitalen på inntil kr 30 000 000.

6 Vedtektsendring – ny § 11 om innsyn for eierkommunenenes kontrollutvalg og revisor

For å opprettholde eierkommunenenes innsynsrett etter kommuneloven § 80 også etter at selskapet har fått private aksjonærer, foreslås følgende som ny § 11:

"Kontrollutvalg og revisor i kommuner som eier aksjer i selskapet har rett til å kreve de opplysninger som kreves påkrevd for deres kontroll, og i den utstrekning det finnes nødvendig foreta undersøkelser i selskapet, jf kommunelovens § 80."

7 Valg av nytt medlem til valgkomiteen utpekt av Finnås Kraftlag SA

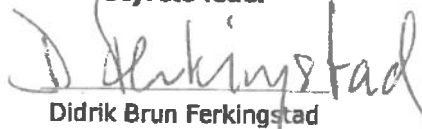
I forbindelse med investeringsavtalen som Selskapet har inngått med Finnås Kraftlag SA ("FK") 16. oktober 2017 vedrørende overdragelse av FKs aksjer i Sunnhordland Kraftlag AS mot oppgjør i aksjer i Selskapet, har Selskapet og FK blitt enige om at det i tillegg til forslag om rettet kapitalforhøyelse mot FK skal fremmes et forslag på

den ekstraordinære generalforsamlingen i Selskapet at det skal velges et nytt medlem til Selskapets valgkomité som skal velges blant personer som er utpekt av FK. På bakgrunn av dette vil valg av nytt medlem til valgkomiteen også behandles på den ekstraordinære generalforsamlingen 14. november 2017

31. oktober 2017

For styret i Haugaland Kraft AS

Styrets leder

Didrik Brun Ferkingstad

Vedlegg: - Innkalling til ekstraordinær generalforsamling 14. november 2017

Olsen, Eli

Fra: Mohn, Arne-Christian <Arne-Christian.Mohn@haugesund.kommune.no>
Sendt: 30. oktober 2017 13:07
Til: Olsen, Eli
Kopi: Areklett, Runar; Linga Olav
Emne: SV: Innkalling til Ekstraordinær Generalforsamling 14. november 2017
Vedlegg: Der eierskapet er delt med private aktører eller staten må kontroll for kontrollutvalg bare basere seg på tilgjengelige dokumenter.docx

Hei,
Jeg vil gjerne foreslå følgende endring i vedtaktene:

§ 11

Eierkommunenes kontrollutvalg og revisor har rett til å kreve de opplysninger som kreves påkrevd for deres kontroll,

og i den utstrekning det finnes nødvendig foreta undersøkelser i selskapet, jf kommunelovens § 80.

Bakgrunnen er at det blir private eiere (SØK) og evt også ved Finnås.

BER OM AT DETTE FORSLAGET BLIR SENDT TIL ALLE EIERNE.

Vedlegger også et notat fra Kontrollutvalgssekretariatet ved Torill Halsjø, som utdyper nærmere

Med vennlig hilsen

Arne-Christian Mohn
Ordfører
Haugesund kommune
Tlf.: 52 74 30 00
Tlf.: 52 74 30 52 - direkte nr.
Mobil: 915 79 549

Fra: Olsen, Eli [<mailto:Eli.Olsen@hkraft.no>]
Sendt: 17. oktober 2017 15:20
Kopi: Areklett, Runar <Runar.Areklett@hkraft.no>; Linga Olav <Olav.Linga@hkraft.no>
Emne: Innkalling til Ekstraordinær Generalforsamling 14. november 2017

På vegne av styrets leder i Haugaland Kraft AS, Didrik Ferkingstad, innkalles herved til Ekstraordinær Generalforsamling tirsdag den 14.11.2017.

Sakene og forslag til protokoll finner du vedlagt.

Møtet starter kl. 13.00 og avholdes i Haugaland Kraft sine lokaler i Haukeliveien 25.

Eventuell forfall bes meddelt Eli Olsen på tlf. 52 70 72 23 / 98 25 46 51 eller eli.olsen@hkraft.no

Vedtekter for Haugaland Kraft AS

29
B

- § 1 Selskapets navn
Selskapets navn er Haugaland Kraft AS.
- § 2 Selskapets forretningskontor
Selskapets forretningskontor er i Haugesund kommune.
- § 3 Selskapets formål
Selskapets formål skal være eierskap i selskaper som driver produksjon av fornybar energi, sikker og kostnadseffektiv overføring og omsetning av energi, og som tilbyr sikker og kostnadseffektive bredbåndstjenester hvor det naturlig styrker kjernevirksomheten i konsernet, samt hva hermed står i forbindelse, herunder å delta i andre foretak som driver tilsvarende virksomhet. Selskapet skal også ivareta av konsern- og hovedkontorfunksjoner.
- § 4 Aksjekapital
Selskapets aksjekapital er på kr. 234 490 551,-, fordelt på 468 981 102aksjer á kr 0,50,-, alle fullt innbetalt og lydende på navn.
- § 5 Administrerende direktør
Selskapet skal ha en administrerende direktør som skal forestå den daglige ledelse. Styret skal fastsette instruks for administrerende direktør.
- § 6 Signatur
Selskapets firma tegnes av styrets leder i fellesskap med enten ett styremedlem eller administrerende direktør. Styret kan meddele prokura.
- § 7 Selskapets styre
Selskapets styre skal bestå av 5 -9 medlemmer, med 3 numeriske varamedlemmer, herunder de ansattes representanter og varamedlemmer som velges i samsvar med regler gitt i eller i medhold av enhver tid gjeldene lovgivning. Styremedlemmer velges for inntil 2 år.
- § 8 Generalforsamling
Ordinær generalforsamling holdes hvert år innen lovens frist, i Haugesund eller i en av eierkommunene.
- Generalforsamlingen innkalles av styret med minst 4 ukers skriftlig varsel.
- Den ordinære generalforsamlingen skal behandle:
1. Fastsettelse av resultatregnskap og balanse, og herunder anvendelse av årsoverskudd eller dekning av årsunderskudd
 2. Fastsettelse av eventuelt konsernresultatregnskap og konsernbalanse
 3. Valg av medlemmer til styret
 4. Valg av medlemmer til valgkomitéen
 5. Fastsettelse av godtgjørelse til styrets og valgkomitéens medlemmer, og godkjennelse av revisors godtgjørelse
 6. Andre saker som i h.h.t. lov eller vedtekter hører inn under generalforsamlingen

Vedtekter for Haugaland Kraft AS

Ekstraordinær generalforsamling holdes når styret finner det nødvendig. Ekstraordinær generalforsamling skal også innkalles når det er til behandling av bestemt angitt emne kreves av revisor eller av aksjeeiere som representerer minst 1/10-del av aksjekapitalen.

§ 9 Valgkomité

Generalforsamlingen velger en valgkomité og dennes leder.

Ved valg av styremedlemmer, herunder styrets leder og nestleder, skal valgkomitéen forut for møtet i generalforsamlingen, avgi forslag til kandidater overfor generalforsamlingen.

§ 10 Innløsning

Dersom noen direkte eller indirekte, blir eier av mer enn 10 % aksjene i et selskap som eier aksjer i Haugaland Kraft, og ved enhver senere økning i eierandel utover dette, skal Haugaland Kraft ha rett til å innløse aksjonærens aksjepost i Haugaland Kraft i henhold til aksjeloven § 12-7. Haugaland Kraft kan som et alternativ til innløsning av aksjene velge å erverve aksjonærens aksjepost i henhold til reglene i aksjeloven §§ 9-2 følgende (erverv av egne aksjer).

Sammen med noens eierandel regnes i denne forbindelse aksjer eid av vedkommendes nærstående som bestemt i aksjeloven § 1-5 og de involverte parter totale eierandel dersom erverv skjer etter forutgående innbyrdes overenskomst. I den grad aksjonærer i Haugaland Kraft pr. 1. januar 2017 overfører sine aksjer til selskaper kontrollert av aksjonæren omfatter innløsningsretten/tilbakekjøpsretten ikke eierendringer i slike selskaper.

Ved eierendringer som nevnt ovenfor plikter aksjonæren å gi melding til Haugaland Kraft så snart som mulig etter at eierendringer er inntrådt. . Haugaland Krafts beslutning om innløsning eller tilbakekjøp av aksjene må være fattet innen tre måneder etter at varselet ble mottatt.

Innløsningssummen skal fastsettes til aksjenes virkelige verdi på det tidspunkt innløsningskravet er fremsatt. Bestemmelsene i aksjeloven § 4-23 annet og tredje ledd gjelder så langt de passer.

§ 11 Innsyn for eierkommunenes kontrollutvalg og revisor

Kontrollutvalg og revisor i kommuner som eier aksjer i selskapet har rett til å kreve de opplysninger som kreves påkrevd for deres kontroll, og i den utstrekning det finnes nødvendig foreta undersøkelser i selskapet, jf kommunelovens § 80.

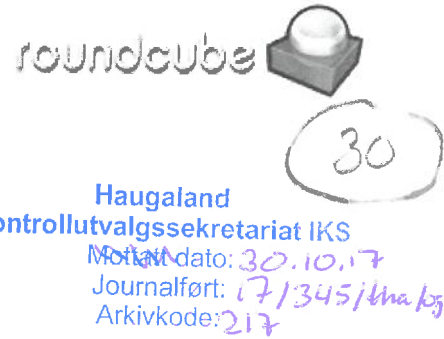
Emne **Tillegg/vedtektsendring vedr. innsynsrett - Haugaland Kraft AS**

Avsender Toril Hallsjø <tha@kontrollutvalgene.no>

Mottaker Mohn Arne-Christian <arne-christian.mohn@haugesund.kommune.no>

Kopi til Nilsen Jarle <jarle.nilsen@karmoy.kommune.no>, Lier Sigmund <sigmund.lier@tysver.kommune.no>, Vierdal Ole Johan <ole.johan.vierdal@vindafjord.kommune.no>, Skåden Jorunn <jorunn.skaaden@sveio.kommune.no>, Våga Tormod <tormod.vaga@bokn.kommune.no>, Klovning Marte Eide <marte@utsira.kommune.no>, Høie Odd Gunnar <ogh@kontrollutvalgene.no>, Linga Olav <olav.linga@hkraft.no>

Dato 30.10.2017 12:09

Viser til tlf. samtale med deg i dag og ditt ønske om forslag til ny paragraf i vedtektene.

Der eierskapet er delt med private aktører eller staten må kontroll for kontrollutvalg bare basere seg på tilgjengelige dokumenter.

Etter kommunelovens § 80 er innsynsretten utvidet til å gjelde alle de opplysninger de finner påkrevd, og kan gjennomføre nødvendige undersøkelser.

Hordaland fylkeskommune har bl.a sørget for å ta inn i bompengeselskapene sine vedtekter at lovhjemmelen § 80 også gjelder i disse selskapene,

jf Kontrollutvalgshåndboka kap. 8.

Jeg vil derfor be om at eierkommunene v/møtende aksjonærer/ordførere sørger for at det tas inn et nytt punkt i vedtektene (helst nå når også § 4 skal endres 14.11.17)

§ 11

Eierkommunenes kontrollutvalg og revisor har rett til å kreve de opplysninger som kreves påkrevd for deres kontroll, og i den utstrekning det finnes nødvendig foreta undersøkelser i selskapet, jf kommunelovens § 80.

Jeg vil gjøre oppmerksom på at i ny kommunelov er det foreslått at innsynsretten vil også gjelde **alle private aktører** som utfører oppgaver

på vegne av kommunen i § 23-6 siste ledd:

Kontrollutvalgets innsynsrett og rett til å bestille undersøkelser etter første og andre ledd gjelder på tilsvarende måte overfor andre virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen eller fylkeskommunen.

Innsynet og undersøkelsene skal imidlertid bare omfatte det som trengs for å undersøke om kontrakten blir oppfylt.

Kommunelovvalget mener det er behov for å styrke kommunenes kontroll med selskaper og lignende som utfører oppgaver for kommunen, og

foreslår altså å utvide den lovfestede innsynsretten og retten til å foreta undersøkelser for kontrollutvalg og revisor, men inntil ny lov er vedtatt

bør eierkommunen sikre seg gjennom vedtektsendring, nå når Haugaland Kraft AS har åpnet opp for private eierandeler/selskaper.

Daglig leder for sekretariatet gjorde Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg om dette i sist møte 25.10.17 (protokoll ligger på nett), da innkalling til ekstraord. generalforsamling ble referert under referatsakene og

rådmannen noterte seg innspillet

Med hilsen

Toril Hallsjø

Daglig leder

Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
P.b 57 / Tysvær rådhus
5575 AKSDAL

KPMG AS
v/Ole Willy Fundingsrud (e-post)

DELOITTE AS
v/Stein Ove Songstad (e-post)

5822 BERGEN

Deres ref.	Vår ref.	Saksbehandler	Dato
	17/317//216/tha	Toril Hallsjø	10.10.17
Deres dato	Arkiv	Telefon	
		52 75 73 50	

TILBOD PÅ REVISOROPPDRAK - FORSLAG TIL PROSJEKTPLAN - SELSKAPSKONTROLL - KARMSUND HAVN IKS

Sekretariatet viser til møtet i Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg 20.09.17 hvor de drøftet valg av nytt prosjekt. Utvalget vedtok i sak 38/17 følgende:

Valg av nytt prosjekt utsettes til neste møte. Sak om bestilling av selskapskontroll av Karmsund Havn IKS ønskes forelagt utvalget.

Saken blir med dette oversendt både KPMG og Deloitte, da det i revisjonsavtalen/konkurransegrunnlaget er tatt inn at utvalget forbeholder seg retten til å kjøpe inn forvaltningsrevisjon og selskapskontroll fra andre enn leverandøren.

Jeg vil be om tilbud på oppdraget og forslag til prosjektmandat/-plan slik at utvalget kan ta stilling om hvilket selskap de ønsker skal utføre oppdraget og hvem som har den beste tilnærmingen, for så å vedta en bestilling. Sekretariatet ber om tilbakemelding **senest 17. oktober**, da saksdokumentene vil bli sendt ut en uke før neste møte i Karmøy 25.10.17. Invitasjon til deltakelse og forslag til prosjektplan vil i etterkant bli forelagt de andre eierkommunene (Haugesund, Tysvær, Bømlo, Bokn og Utsira) senere i høst eller på nyåret. Arbeidet vil da ikke starte opp før på nyåret 2018.

ny frist : 21. nov.

Med hilsen

Toril Hallsjø (sign.)
Daglig leder

HIM
 Telefon 52 76 50 50
 Telefax 52 76 50 51
 e-post: him@him.as

Haugaland
 Kontrollutvalgssekretariat IKS
 Mottatt dato: 01.11.17
 Journalført: 17/348/ha
 Arkivkode: 217

Representantskapet

Skjold 01.11.17

INNKALLING TIL MØTE I REPRESENTANTSKAPET HAUGALAND INTERKOMMUNALE MILJØVERK ONSDAG 29. NOVEMBER 2017 KL 15.00-17.00

Det innkalles til møte i representantskapet for Haugaland Interkommunale Miljøverk, jf. §8 i loven og §10 i vedtekten **onsdag 29.11.17 kl 15.00-17.00 på Toraneset Miljøpark.** Nyttid: 11.00-13.00

Saksdokumentene blir sendt ut i uke 46. Det bes om tilbakemelding innen 14.11.17 dersom det er saker til sakslisten.

Dersom noen ikke kan møte, ber vi om å bli varslet snarest over tlf 52 76 50 50 eller e-post: gro.staveland@him.as

Følgende representanter innkalles:

Bokn	Kari Christensen
Bokn	Kjetil Vatnaland
Etne	Ordfører Siri Klokkestuen
Etne	Varaordfører Ingemund Berge
Haugesund	Gudrun Caspersen
Haugesund	Nini Hæggernes
Haugesund	Synnøve Lunde
Haugesund	Arne Trygve Løvvik
Tysvær	Ordfører Sigmund Lier
Tysvær	Varaordfører Ola S. Apeland
Vindafjord	Ordfører Ole Johan Vierdal
Vindafjord	Varaordfører Steinar Skartland

Innkallingen sendes også til:
 Haugaland kontrollutvalgssekretariat
 Styreleder i HIM, Arild Karlsen

Varamedlemmer som varsles og kan bli innkalt ved forfall:

Bokn	Jørgen Thuestad
Etne	Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim
Haugesund	Tor Inge Eidesen
Tysvær	Anita Halsnes
Vindafjord	Wenche Sandbekken Lilleland

Følgende deltakerkommuner er varslet:

Bokn kommune, ordføreren, 5561 Bokn

Etne kommune, ordføreren, Postboks 54, 5591 Etne

Haugesund kommune, ordføreren, Postboks 2160, 5504 Haugesund

Tysvær kommune, ordføreren, Postboks 94, 5575 Aksdal

Vindafjord kommune, ordføreren, 5580 Ølen

Innkalling

Evt. merknader til innkallingen

Valg av protokollfører

Valg av 2 representanter til å underskrive protokollen

Godkjenning av saksliste

Referat- og orienteringssaker

17.05 Protokoll fra møte i representantskapet 24.05.17

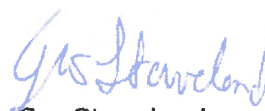
17.06 Orientering om HIM pr november 2017 ved Gro Staveland

17.07 Orientering om regnskap og andre nøkkeltall ved økonomileder Knut Arvid Hagenberg

Vedtakssaker:

17.08 Budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021

Sigmund Lier
Leder i representantskapet

Gro Staveland
Adm direktør

Sjekk sykefraværet i din kommune her

LEDELSE. Det legemeldte fraværet blant kommuneansatte er nærmest uendret fra første halvår i fjor til første halvår i år. Ballangen kommer dårligst ut, Midsund er best. Sjekk de nyeste tallene for din kommune her.

Én av ti arbeidstakere i kommunal sektor er borte hver dag. Illustrasjonsfoto: Colourbox

Berit Almendingen
13.10 2017 13:40

1

Det legemeldte fraværet var på **7,5** prosent første halvår i år. Det er en marginal økning fra sykefraværet første halvår i fjor (7,4 prosent). Det viser sykefraværstallene som Statistisk sentralbyrå har utarbeidet på oppdrag fra Kommunal Rapport. Denne statistikken teller kun legemeldt fravær, og teller likt for hele landet.

IA-AVTALEN

Avtalen ble inngått første gang i 2001 og har vært reforhandlet to ganger siden.

Avtalen består av tre mål:

- 1 Reduksjon i sykefraværet med **20 prosent** i forhold til nivået i andre kvartal 2001. Dette innebærer at sykefraværet på **nasjonalt nivå** ikke skal overstige **5,6 prosent**.
- 2 **Hindre frafall og øke sysselsetting** av personer med **redusert funksjonsevne**.
- 3 **Yrkesaktivitet** etter fylte **50 år** forlenges med **seks måneder**. Med dette menes en økning sammenliknet med 2009 i gjennomsnittlig periode med yrkesaktivitet (for personer over 50 år).

Kommunene har vært «sykefraværsvesting» sammenliknet med staten og det private næringslivet helt siden den første avtalen om inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen) ble signert i 2001. Partene i arbeidslivet ble enige om at sykefraværet totalt skal ned til **5,6** prosent, men det samlede fraværet var på **6,42** prosent i fjerde kvartal i fjor.

Starter sykelønnsdebatt

Dagens IA-avtale går ut i 2018, og nå starter KS en bred en bred medlemsdialog for å få innspill til hvordan en eventuell ny IA-avtale bør innrettes, opplyser arbeidslivsdirektør Tor Arne Gangsø i KS.

– Det er lagt opp notatsaker til hovedstyret underveis i prosessen, og det er hovedstyret som vedtar mandat for nye IA-forhandlinger, trolig i april 2018, sier Gangsø.

Sykefraværet totalt i samfunnet koster samfunnet 22 milliarder kroner i året. Sykefraværet i kommunene koster 11,5 milliarder kroner, ifølge KS.

I tabellen under kan du se hva det legemeldte fraværet var første halvår i fjor og første halvår i år, rangert etter lavest sykefravær. I små kommuner vil tilfeldige variasjoner kunne slå kraftig ut.

(Kilde SSB)

Vis 25 ▾ linjer

K.nummer	Kommune	Fraværsdagsverk 1. halvår 17	Fraværspersent 1. halvår 17	Søk:	Endring prosent
1112	Lund	2 094	6,7		6,0
1114	Bjerkreim	1 182	4,8		-14,7
1119	Hå	12 130	6,4		8,0
1120	Klepp	12 882	7,7		4,7
1121	Time	9 150	5,7		-15,6
1122	Gjesdal	6 809	6,8		7,1
1124	Sola	13 145	6,5		9,5
1127	Randaberg	9 269	8,5		9,0
1129	Forsand	1 542	6,6		-7,6
1130	Strand	6 465	6,1		-0,8
1133	Hjelmeland	2 719	7,4		16,1
1134	Suldal	4 460	7,0		17,8
1135	Sauda	3 551	6,2		10,6
1141	Finnøy	2 417	7,0		5,7
1142	Rennesøy	2 760	5,7		-17,7
1144	Kvitsøy	437	6,2		-12,9
1145	Bokn	805	7,1		-5,1
1146	Tysvær	9 960	8,2		24,5
1149	Karmøy	21 037	6,3		3,7
1151	Utsira	161	3,8		-44,3
1160	Vindafjord	7 424	7,7		36,1
1201	Bergen	158 707	8,1		1,7
1211	Etne	2 730	6,7		23,6
1216	Sveio	4 114	7,6		24,5
1219	Bømlo	6 500	6,7		-8,4

Viser 176 til 200 av 426 linjer

Første Forrige 1 ... 7 8 9 ... 18 Neste Siste

EMNER [sykefravær](#)

DELTA I DEBATTEN

Vi setter stor pris på at du deler ny kunnskap, dine egne erfaringer og diskuterer med oss og andre lesere. Du må bruke ditt fulle navn for å delta i debattene. Debatten vil bli moderert i tråd med de presseetiske regler. Modereringen skjer i etterkant av publiseringen.

0 Comments

Sort by Oldest

Add a comment...

Facebook Comments Plugin

Når kommunestyret har hastverk

Kommunal Rapport - publisert 16.10.17

BERNT SVARER. Hva er forsvarlig behandling av en sak i kommunestyret, spør en leser. Professor Bernt gir svaret.

SPØRSMÅL: Et prosjekt for bygging av en ny broforbindelse i en kommune er sendt ut på høring. I den forbindelse skal det gjennomføres en ekstern kvalitetssikring av prosjektet. Dette vil koste kr. 700.000. I utgangspunktet trodde kommunen at fylkeskommunen ville ta denne regningen, men fylkesutvalget fatter nå vedtak om at dette må kommunen dekke.

Ordføreren får en telefon om dette mens han sitter i kommunestyremøte. Tiden holder nå på å løpe ut for å få denne saken behandlet i fylkeskommunen. Før året er omme må nemlig fylkestinget ha sendt inn søknad om fergeavløsningsmidler for at det skal være realistisk å få finansiert prosjektet. Ordfører foreslår at kommunestyret i møtet som nå pågår, treffer vedtak om å dekke utgiftene ved kvalitetssikringen av prosjektet, slik at saken kan komme videre. Kommunestyret slutter seg enstemmig til dette.

Er dette lovlig og forsvarlig saksbehandling?

SVAR: I kommuneloven § 32 nr. 2 er det fastsatt at lederen av folkevalgt organ setter opp sakliste for det enkelte møte, og at denne sendes ut sammen med innkallingen. Rammen for kommunestyremøtet er altså i utgangspunktet denne saklisten, men i § 34 nr. 1 har vi regler om at i møtet kan kommunestyret med alminnelig flertall ta saker ut av saklisten eller føye til nye. Hvis ordfører eller en tredel av medlemmene motsetter seg det, kan det likevel ikke fattes noe realitetsvedtak i en slik sak.

Her synes det som om det var enighet i kommunestyret om å behandle denne saken etter forslag fra ordfører, og å treffe vedtak slik han foreslo, og da er det etter alt å dømme et gyldig vedtak.

Spørsmålet om dette var en forsvarlig saksbehandling, er det innen vide grenser opp til kommunestyret selv å avgjøre. Vi har riktignok en bestemmelse i forvaltningsloven § 17 om at forvaltningsorganet – her kommunestyret - skal påse at saken er så godt opplyst som mulig. Denne bestemmelsen gjelder bare direkte bare for såkalte «enkeltvedtak» - dvs. vedtak om rettigheter eller plikter for enkeltpersoner – men er uttrykk for et generelt krav om forsvarlig saksbehandling. I en sak av denne typen er det likevel innen vide rammer opp til kommunestyret selv å vurdere om det synes det har tilstrekkelig grunnlag for å treffe et vedtak der og da. Hvis det i ettertid skulle vise seg at vedtaket var basert på feil eller sterkt mangelfull informasjon om saken, vil kommunestyret kunne ta saken opp på nytt og eventuelt omgjøre sitt opprinnelige vedtak, hvis ikke det er undertegnet en bindende kontrakt om oppdraget i mellomtiden.

FORUM FOR KONTROLLUTVALG I ROGALAND

35

Høstkonferansen 2017

Quality Hotel Residence, Sandnes

30. november 2017

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato:
Journalført:
Arkivkode:

Forum for kontrollutvalg i Rogaland er et samarbeidsorgan for kontrollutvalgene i Rogaland. Formålet er å være en arena for utveksling av erfaringer og bidra til å fremme en positiv utvikling av kontroll og tilsyn gjennom kurs, opplæring og informasjon.

PROGRAM

- 10:00 **Velkommen**
Einar Endresen – leder av arbeidsutvalget i Forum for kontrollutvalg i Rogaland
- 10:05 **Hvordan holder kontrollutvalgene seg orientert om kommunen?**
Innledninger av Oddbjørg A. Starrfelt - Klepp kommune, Jorunn Strand Vestbø - Finnøy kommune, og Fride Solbakken – Rogaland fylkeskommune
- Diskusjon og erfaringsutveksling
- 10:45 Pause
- 11:00 **Økonomiseksjonen Sør-Vest politidistrikt**
Sturle Smith, seksjonsleder Økonomiseksjonen Sør-Vest politidistrikt
- 11:45 **Årsmøte 2017 – Forum for kontrollutvalg i Rogaland**
- 12:00 **Lunsj**
- 13:00 **Hvitsnippkriminalitet – Bekvemmelig løsning i en vanskelig situasjon?**
Professor Petter Gottschalk, Handelshøyskolen BI
- med innlagt 15 min pause
- 14:45 **Avslutning**

Pris kr 950.- pr. person

Påmelding innen **15. november** ved å sende e-post til mette.jensen.moen@rogfk.no med navn, verv/funksjon, kommune/firma og mailadresse. Kontrollutvalgsmedlemmer som oppgir mailadresse vil få årsmøtesakene tilsendt via e-post før konferansen.

VELKOMMEN!

For forum for kontrollutvalg i Rogaland
Kontroll- og kvalitetsutvalgets sekretariat,
Rogaland fylkeskommune